

Halfar... kezete. A... hét végén... talt angol... megbesz... legfőbb... a szöv... i kapcs... hogy az... amely hi... ban meg... mokot, kö... Franciaor... teleslegét.

pa

védország... jegyzékre... az semmi... t, csupán... határozott... en, hogy... használják

megtár... amelyek... árucsem... tó üröket... megszigori...

ckeletén... tőségeket... aló keres... sét szol... az angol... delmi tár... anglia ke... balkáni... ni Német...

kinyujt... azzal az... sszahivja... megaka... fesztéseit... z az érte... ben nyug... nek pénz... kre, hogy... kereske... ri büvész...

vétségesek... ett pénz... eszközei... Az ellá... miniszté... érdekelve... t maga a... államok... övetek ez... forjakk... meghalad... hogy azt a

eg

léseket vé... Eszak-... t sziget... 24 angol... kozott. Va... terítették... nyugati... fronton is... Ezek során... et lelőttek... nk terített... sza.

adó R. T... Pep 14

Taxa postala plattita in num. No. 30523/1934

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop

10. Telefon: 18-69. Előfizetési árak: Havonta 110, négyhavonta 420

Romania Romania Romania Romania

50 bani-Posta 50 bani-Posta 25 bani-Posta 25 bani-Posta

III KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő. Redactor responsabil-Felelős szerkesztő: Jámber Ferenc. Adm. tisztviselő: delegat si girant responsabil-felelős igazgató: Schwartz Endre. Proprietar-tulajdonos: Fraternitas S. A. Z. de Editura. Registrul publicatiilor periodice No. 43. Dos. 889. Casa Tribunalului Cluj Sectia III.

Szerda, április 10. 1940-5700. Niszan 2. XXIII. évfolyam, 83. szám.

VILÁG TURKOR

A német haderők elfoglalták Dániát és behatoltak Norvégiába

Norvégia hadbalépett — Dánia alávetette magát a német megszállásnak

Norvégia után Svédország is mozgósít?

A szövetségesek azonnali és teljes segítségről biztosították a norvég kormányt

Az áprilisi hó és hideg hiába próbálták a tél illúziójával késleltetni az eseményeket, amelyek öt esztendő óta az első rigyafakadás-sal felkeresik és megpróbáltatják Európát. A mérges és bajjólátó vita, amely az orosz-finn háború kitörése óta folyik az északi államok magatartása és „semlegessége” körül, a mai nappal megrázó eseményekben robbant ki. Kedden hajnali 5 óra 15 perckor, — „a hajnali szürkület védelme alatt”, mint a német hadijelentés mondja, — motorizált német egységek három ponton partraszálltak Dániában és elfoglalták annak fővárosát, Koppenhágát. Ugyanakkor a német hajóhad és katonaság birtokába vette Karvikot és Bergent, Norvégia két legfontosabb kikötőjét és német hadihajók nyomultak be az oslói öbölbe, Norvégia fővárosa elé.

A német birodalommal közvetlenül szomszédos kicsiny Dánia zokszó és ellenállás nélkül vette tudomásul a megszállást, amelyt a német kormány hétfőn este, vagy az éjjeli órákban utimátum formájában hozott Dánia tudomására. A függetlenségüket féltő norvégok azonban az első meglepetés dermedtségéből felocsudva hadiállapotba helyezték magukat Németországgal szemben. Ezel a drámai fordulattal — amely gyorsan, villámsterien következett be, akár a totális államok eddigi akciói — a háború új, nyilván az eddiginél sokkal dinamikusabb, mozgalmassabb fejezete veszi kezdetét. 1935 márciusában rendelte el Hitler a hadkötelezettség helyreállítását Németországban. 1936 márciusában szállta meg a német hadsereg a Rajna vidékét. 1938 márciusában a német csapatok Ausztriát szállták meg. 1939 márciusában pedig Cseh- és Morvaországot helyezték a német birodalom védnöksége alá.

1940 tavaszán a hatalmas birodalom Dánia és Norvégia védnökség alá helyezését határozta el. Az akció apropójául a szövetségesek azon elhatározása szolgált, hogy aláaknázzák a norvég területi bizonyos szakaszait. Erre a ténykedésre — mondja a német kormány-nyilatkozat — „Norvégia ország erőitlen tiltakozással szolgált. A német kormány azonban nem áll meg a tiltakozásnál, hanem fegyveres védelme alá helyezi Norvégiát, amelynek felségjogait a nyugati plutokráciák nemlétezőnek jelentették ki.”

Es Dánia? Mit tett, vagy mit vétett e kis nemzet, hogy ugyancsak fegyveres védelemre szorult? „Nyilvánvaló, — mondja ugyan — csak a német közlemény, — hogy a szövetségesek akciója kiterjedt volna Dániára is és a birodalmi kormány nagyon jól tudja, hogy Dánia nem rendelkezik a szükséges eszközökkel ahhoz, hogy függetlenségét és felségjogait megvédi.”

A valóságban természetesen egyébről van szó ezekben az akciókban. Dánia megszállásával Németország életbevágó fontosságú szárazföldi, de főleg tengeri stratégiai pozíciókat foglal el, amelyek ellenőrzik a szovjet által uralt Balti-tenger bejáratát, a skandináv tengert, a Skagerrakot és az Északi tenger skandináv partjának elfoglalásával a tengeri háború és a blokádtérén félelmetes megerősítést nyert. A norvég fjordokban

meghúzódo német tengeraltjárók a német-ellenes blokádot illuzóriussá tehetik, sőt hatalmas ellenblokádot vezethetnek be, amit erőteljesen támogat az Anglia felé irányuló dán és norvég kereskedelem teljes elzárása. A norvég öblök az angol tengeri bázisok el-

Dániát elfoglalják a német csapatok

Az események drámai lefolyásáról alábbi táviratok számolnak be.

London, április 9. (Rador.) Reuter: Az összes német rádióállomások külön leadásban közölték, hogy

német csapatok szálltak partra Dániában és Norvégiában.

A Reuter távirati iroda jelenti Koppenhágából, hogy kedden hajnali 5 órakor a

német csapatok átlépték a Schlesswigi határt.

Ugyancsak Koppenhágából jelentik, hogy a Sonderburgi dán helyőrség északi irányba visszavonult. Három német cirkáló behajózott Midelfarth kikötőjébe. Német katonák szálltak partra és elárasztották a kikötő közelében lévő uccákat. Velük együtt partra tettek egy nehéz ágyut is. Ezenkívül még három hajó indult utnak, amelyek fedélzetükön csapatokat szállítottak.

Newyork, április 9. (Rador.) A Newyork Times koppenhágai tudósítója jelenti:

A németek elfoglalták Koppenhágát. A tudósító hozzát teszi, hogy még a cenzura életbeléptetése előtt sikerült néhány hírt továbbítani. Ugyancsak a Newyork Times jelenti, hogy a koppenhágai rádióállomáson keresztül szótartot intéztek a dán néphez. A rádió bemondó a következő szavakkal fejezte be közlését: „Országunkat megszállták a német csapatok.”

A columbiai rádióállomás hajnali négy óraker programját közbeszakítva jelentette, hogy a washingtoni dán követség megerősítette Dánia elfoglalásának híreit.

Norvég kikötőkben német csapatok szállnak partra

Koppenhága, április 9. (Rador.) Az északi folyamán Koppenhága és Norvégia között megszakadt a telefonösszeköttetés.

Stockholm, április 9. (Rador.) A Havas távirati iroda jelenti: A hétfőről keddre virradó éjszaka folyamán Oslóban legiradió volt, amely nagy légi veszedelmet jelentett be. A norvég főváros teljes sötétségbe borult. Félóra mulva jelezték a légi veszély elhárulását.

Stockholm, április 9. (Rador.) A Reuter

leni tengeri, vagy légitámadások számára kiváló támaszpontul szolgálhatnak.

Az alaposág, amellyel a német haderő a megszállást végrehajtotta, arra mutat, hogy a harmadik birodalom már hetek óta fel volt készülve, vagy éppen előkészítette ezt az eshetőséget. És miután valószínű, hogy a szövetségesek számoltak a német ellenakcióval, a több, mint száz év óta boldog semlegességben élő észak minden erőfeszítése és kétségbeesett védekezése ellenére is egyik színtere lesz ennek a tulajdoképpen most elkezdődő háborúnak.

Dánia nem áll ellen

KOPPENHÁGA, április 9. (Rador.) A német távirati iroda jelenti, hogy a koppenhágai német követ kedden reggel jegyzéket nyújtott át a dán kormánynak, amelyben magyarázatot adnak a német magatartásról és bejelentik, hogy Németország magára vállalta Dánia semlegességének és biztonságának a védelmét. A német követnek a dán miniszterelnökkel és a minisztertanács tagjaival folytatott megbeszélése után a dán kormány kijelentette, hogy tekintettel a körülményekre és a jelenlegi helyzetre Dánia tiltakozva bár, elfogadja a német védnökséget. A német távirati iroda jelenti, hogy a dán nép hidegvérrel és nyugodtan fogadta a német intézkedéseket.

közli: Oslóból érkezett jelentés szerint 50 német hadihajó nagy sebességgel az északi tenger felé vette útját a Balti tengeren és a Sund szorosokon át.

Osló, április 9. (Rador.) Négy idegen hadihajó Hustad mellett reggel 7 órakor, a norvég partok közelében vesztegelve megállította az összes hajókat. Az egyik norvég torpedóromboló közeledésére azonban visszahúzódtak.

Párizs, április 9. (Rador.) Az oslói rádió közölte, hogy

reggel 3 óra tájban különböző norvég kikötőkben német csapatok szálltak partra.

Norvégia hadiállapotban

Washington, április 9. (Rador.) Az Egyesült Államok norvégiai követe közölte, hogy

a norvég ütegek tűz alá vettek négy német hadihajót, amely megkísérelte a benyomulást az Osló fjordba.

Az oslói amerikai követséget megbízták a norvégiai angol érdekeltségek képviselővel.

Washington, április 9. (Rador.) Az Egyesült Államok norvégiai követe értesítette az amerikai külügyminisztériumot arról, hogy

Norvégia hadiállapotban van Németországgal.

Értesítéséhez hozzáfűzte, hogy a hirt a norvég külügyminisztériumtól szerezte.

Washington, április 9. (Rador.) A külügyminisztérium a következő közleményt ocsátotta ki: **Az Egyesült Államok oslói követe táviratilag közölte a külügyminisztériummal, hogy hétfőről keddre virradó éjszaka a norvég külügyminisztérium tudomására hozta, hogy norvég ütegek tüzeltek négy német hadihajóra és hogy Norvégia hadiállapotban lévőknek tekint magát Németországgal.** A norvégiai angol nagykövet felkérésére az Egyesült Államok kormánya engedélyezte oslói követének, hogy ellássa a norvégiai angol érdekek képviselőt. abban az esetben, ha az angol követ elhagyni kényszerülne Norvégiát.

(Folytatása az 5. oldalon)

A Héber Egyetem életéből

Jeruzsálem, 1940 április elején

Több mint ezer diák él Jeruzsálemben. De nem látszik meg rajta. Az ember hiába keresi uccáin, kávéházaiban annak a pezsgő, sőt helyel-közzel túllármás jókedvnek nyomait, azt a fiatalos derít, amely Európának és Amerikának diákvárosait jellemzi. A jeruzsálemi diák szomorú, sőt esetenként komor. A legtöbbjén meglátszik, hogy nehéz napokat élt át a gálutban, hogy tele van gonddal közeli hozzátartozóinak sorsa miatt és hogy a maga jövője is aggasztja. Családjától, szerény kis bűdzségének egyensúlyozóitól, elvágta az események. Mi lesz holnap? Lesz-e módjában tovább tanulni, fel fogja-e tudni magát tornázni a diplomáig? — ezek a kérdések foglalkoztatják.

Az egyetem vezetősége rajta van, hogy anyagilag is biztosítsa a jövőjüket. Egyre azon igyekeznek, hogy a tudás mellé ellátást is nyújtsanak számukra. Hogy nemcsak nevelőjük, tanítójuk legyen, hanem egy kicsit apjuk anyjuk is, aki fedőlől-ételről gondoskodik. Ehhez persze újabb, egyre nagyobb summakra van szükség. A szervező osztályon bizakodók. Biznak a gálutban, hogy nem fogja cserbenhagyni az új szellemi központot, amely itt kialakulóban van. Hogy nem fogja kiengedni kezéből a szellemi fegyvert, amit itt megkóvácsoltak. Hogy mögéje áll ezeknek a fiataloknak, akik ősi zsidó-módra egész lelkiükkel tanulni akarnak. És hogy a diákoknak arcára előbb-utóbb sikerül visszalopni a mosolyt és lelkükbe a jókedvet.

A gálutban, a gálut áldozatosságán mulik.

Az egyetem épülettömbje közben egyre nő, egyre új intézetekkel gyarapodik. Az egyetemi könyvtár épületétől balra nemsokára készen lesz a Rosenbloom-intézet, a judaisztikus szakkok otthona. Most pedig nekifáztak a Kootcher-palotához, amelyben az egyetem régészeti intézete és muzeuma nyer majd elhelyezést.

A Rosenbloom-intézethez nemsok az anyagi erőt küldte át Palesztinába az Egyesült Államok zsidósága; az építkezés terveit is ott dolgozták ki. A muzeum terve viszont két palesztinai műépítésznek munkája: Rubin és Jawetz a nevéik. Ez a terv alkalmazkodik a környezethez, a palesztinai természethez és összhangban áll azzal a stílussal, amelyben Erich Mendelssohn, a modern építészetnek ez az uttörő mestere, az orvosi központot és az egyetem klubházát felépítette. Jgy biztosítva van az egyetemi építkezések egysége, harmóniája művészeti szempontból is.

A Kootcher-ház e kettős céljához képest két részből áll: A régészeti intézet tanterme és munkahelyiségei nyerne elhelyezést a különböző bejáratos egyik részben. Mig a másikban, amelyet belső lépcső kapcsol az intézettel össze, a muzeum kap otthont. Az épület homlokzata a Kidron völgyén át az óvárosra és a templomterre néz. Déli alakjaiból az Olajfák hegyére nyílik kilátás. Észak felől Nebi Samwila, Anatot-ra, a proféták városára és a ramallai rádióállomásra látni belőle.

Az egyetem régészeti muzeumának célkitűzése világos: Meg akarja mutatni mindazt, ami a zsidó multból ránkmaradt.

Az emlékek legnagyobb része persze elérhetetlen. A Mejsa-felirat, amely a Királyok könyvével (2. könyv, 3. fejezet) áll kapcsolatban és a rendes időszámítás előtti 860-ból származik, vagy a Chiszkijahu alagútjának emléktáblája 710-ből, Adiabene királynőjének. Helénának és a Szentély kapuját építő Nikanornak sarkofágja, a Louvrebén, a British Museumban, vagy a konstantinápolyi muzeumban áll. Szétszórva az egész világon lelhetők fel a jerichói, a gezeri leletek, az assziri és a babiloniai emlékek, a bachtisi és az amarnai levelek. Achab szamariai palotájának elefántcsonttábláscskái pedig a jeruzsálemi Rockefeller-muzeum kincseit őregbítik.

A zsidó muzeum csak másolatokban fogja bemutatni őket. A másolás művészetét nagyot fejlődött. Olvan élethűen utánoz, hogy csak az avatott szakember látja meg a különbséget.

Tökéletes másolatokban fogja tehát egybegyűjteni a zsidó muzeum mindazt, ami a zsidó múltól a világ régészeti gyűjteményeiben látható. Ami így egybegyűjtött majd, erősen fogja korrigálni a képet, ami a régi zsidókról a köz tudatban él.

Pompázatos szerszámok, eszközök fognak itt díszíteni. Mozaikok, amelyek egytől-egyig egy tökéletes berendezésű szép életnek emlékei. Erős fegyverek fognak a vitrinekben felsorakozni és mellettük lesz a sékel, az ókori pénzverések ez a remeke. Még akkor is tökéletes sikerült, amikor a szabadságharc nehézküzdelmében állott a zsidóság. A duracereposzi zsinagoga freskói vetekednek Pompeji legszebb freskműveivel. A sejkabreki házak szobrászmunkáival az ókor zsidó építőművésze a legelső sorba emelkedett.

Eddig úgy tudtuk, hogy a zsidók csak tanulnak és harcoltak. Hogy életüknek más oldalai, változatai is voltak, mint amiket a históriás könyvek és az erkölcsprédikátorok előbűnk tárnak, — ebből az épülő zsidó muzeumból fog lassanként kivilágítani.

Az egyetemen orvosi továbbképző tanfolyam működik ezidőszent. A második kurzus az orvosi központ letelezése óta. Az endemikus betegségekkel foglalkozik. Jelentős részében a malária a tárgya.

Az egyetem évek sora óta harcol a maláriával. Kutatja, tanulmányozza és gyakorlati tevékenységgel is küzd ellene. Maláriakutató intézete Meer tanár vezetése alatt áll és Ros-Pinában, ezen a maláriával fertőzött vidéken működik. Mielőtt az intézet vállalta a felügyeletet, a rospinai 28 régi „chávér” közül — régi alatt azokat értjük, akik egy éven túl laktak itten — 16-an voltak maláriások. Az intézet alapvető változtatásokat vezetett be életrendjükben és ezekben következtében csakhamar így alakult a helyzet: A régi maláriásokat kettő kivételével teljesen meggyógyították. A 75 új chávér közül 13-an kaptak meg a betegséget és ezek is kettő kivételével teljesen meggyógyultak.

A tapasztalat tehát világosan mutatja, hogy a maláriás vidékeken is lehetséges a telepítő munka, ha bizonyos előírásokat pontosan betartanak a telepesek.

Az intézet elvállalta a Hule-vidék inspekciónak is megmutatta, hogy csekély költséggel nagy eredményeket lehet elérni. Az intézet a Váad Hалеumi egészségügyi osztályának tanácsadójaként is működött és a déli Judeában, a Sárónban, a Galiluban irányította a Potash-művek meghívására a Holt tenger mellékén fejtett ki eredményes munkát.

Az intézet állandóan rendez malária-kurzusokat és a mostani tanfolyamokon szintén részt vesz a képviselőletben, mint a maláriaszakembere, Meer tanár. Sajátos gyógykezelési módszere összesen 10 napig tart és lehetőséget ad a betegnek arra is, hogy a munkáját napoként néhány órán továbbfolytathassa.

Az intézetben a tanár és asszisztense mellett egy arab praktikus is dolgozik. Ros-Pina környékét ugyanis főleg arabok lakják, akik természetek előnyét látják az egyetem harcának a malária ellen.

E. L. Sukenik professzor irányítása mellett az egyetem régészeti intézete új ásatási munkába kezdett Tell-Yerishe környékén, a Yarkon folyó partján. Nevezetes ókori város állott ezen a helyen. Nevét még nem ismerjük egyelőre. Csak annyit tudunk róla, hogy lakossága az első évezredben hagyta el. Keletkezése visszavezet a Kr. előtti 3. évezredbe. A Hyksos uralom alatt fehér várfal vette körül. Nem állott ugyan a Földközi tenger partján. De a tengeri hajók állandóan felkeresték és már 3. bronzkorszakban összeköttetésben állott Ciprus szigetével, ugyancsak az Egei tenger több pontjával. E korszak végén tengeri rablók rohanták meg, akik ebben az időben végigpusztították a Földközi tenger keleti partvidékét. Később újjáépült és ekkor keletkezett az az erőssége, amelynek romjait a Ruthenberg-konzern Reading-állomásának építéskor ásták ki s melynek éppen az efféle rajtaütések kivédése volt a feladata. Valószínű, hogy ez a nem hosszú életű telepítés a zsidók műve volt, akiknek határát a Szentírás szerint egy darabig a Yarkonig, Jaffa környékéig terjedtek. (Jehosua 19,46.)

Az ásatással tehát (amelyben a régészeti intézet diákjai is részt vesznek, hogy gyakorlati ismereteket sajátítsanak el) fontos archeológiai kérdésekre fog az intézet fényt deríteni. A korábbi ásatásokat J. L. Goldberg hagyatéka fedezte. Most a Morris Kootcher-alapból került pénz rá.

Ez a pár példa világosan mutatja, hogy a Héber Egyetemen szorgos munka folyik. Az élet és tudomány egyképpen gazdagodik tőle. (B. V.)

Zürichi árfolyamok (április 9.): Márka 178,70, holland forint 236,75, dollár 446,—, font 15,75, francia frank 8,92, olasz lira 22,52, pengő 79,50, dinár 10,—, lej 3,20, belga 76,25.

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Anglia

AZ ANGLIAI MIZRACHI KONFERENCIAJA. Az angliai Mizráchi a napokban tartotta meg rendez évi konferenciáját, amelyen többek között az alábbi határozatokat fogadták el:

A konferencia tiltakozik az 1939. májusában közzétett Fehér Könyv politikájának megvalósítása ellen, miután az állandó mandátumbizottság megállapítása szerint ez a Fehér Könyv ellentétben áll a palesztinai mandátum szövegével és szellemével.

A konferencia főleg a földvásárlásokat korlátozó törvény ellen emeli fel legerélyesebben szavát és ama felfogásának ad kifejezést, hogy a törvény első következménye az arab tömegek elszegényedése lesz. A palesztinai városok bezonyították, hogy a zsidók földvásárlásai hozzájárultak az ország gazdasági felvirágztatásához és az eladott földek árából az arabok eredményesebben művelték meg megmaradt földdarabjaikat. A konferencia sajnálkozását fejezi ki, hogy egy ilyen tartalnu törvényt éppen akkor adtak ki, amidőn az angol nép a kicsi és fenyegetett népek védelméért indított háborút. A konferencia felszólítja a kormányt, hogy engedélyezze a hontalanul maradt menekültek ezreinek bevándorlását Palesztinába.

A TIMES AZ ILLEGÁLIS BEVÁNDORLÁS KÉRDÉSÉRŐL. A Times diplomáciai levelezője a következőket írja:

„Egy illegális zsidó bevándorlót szállító török hajó elköszása újból az illegális bevándorlás kérdésére terelte a világ figyelmét, annál is inkább, hogy a Duna olvadásának megindulása után az összes hajók, amelyek a tavaszi időjárás beálltát várják, megindulnak a tenger felé. 1939 nyarán és őszén, mint ismeretes, az angol hatóságok több idegen zászló alatt futó hajót tartóztattak fel és foglaltak le, miután azok illegális bevándorlót szállítottak. E hajók kapitányait és legénységét pénz- és börtönbüntetésre ítélték, ami arra késztette az illegális bevándorlók szervezőit, hogy okujára a mult tapasztalatait, mentőcsomagoknál száltsák partra az utasokat, míg a hajók maguk a nyílt tengeren maradtak, a parti vizeken kívül.

A különböző országok fővárosaiban tett diplomáciai lépések, amelyek az illegális bevándorlás megakadályozását célozták, eredménytelenek maradtak. Remélhető azonban, hogy a katonai és tengerészeti hatóságok által foganatosított intézkedések, e bevándorlás korlátozásához fognak vezetni. Az illegális bevándorlásnál különös figyelmet kell szentelni arra, hogy az országban a bevándorlókkal együtt ne kerüljenek be olyan elemek is, akik veszedelmesek lehetnek számunkra katonai szempontból. Hiszen mi sem könnyebb, mint az, hogy a bécsi, prágai és lengyel területek bevándorlói közé németek és oroszok csempészésként be magukat. Más-különbön a cionista szervezet érdeke is az illegális bevándorlás megszüntetése, hiszen minden illegális bevándorló helyett egy legális és felkészült ember jöhetne az országba. Ezenkívül az illegális bevándorlók, akik nem tudnak beilleszkedni az ország gazdasági életébe, veszélyeztetik annak társadalmi struktúráját és egyik fél szempontjából sem előnyösek.

A ZSIDÓ VILÁGKONGRESSZUS ANGLIAI ALOSZTÁLYANAK ÜLÉSE. A zsidó világkongresszus angliai alosztályának végrehajtó bizottsága az angol-palesztinai klub helyiségében ülést tartott, amelyen meg tárgyalták a lengyelországi és olaszországi zsidóság helyzetéről betervezett jelentést. Az ülésen közölték, hogy a zsidó világkongresszus képviselői tárgyalásokat folytattak a franciaországi lengyel kormány tagjaival, a lengyel zsidók helyzetéről és hogy ugyanebben a kérdésben a világkongresszus lépéseket tett Londonban is. A zsidó világkongresszus felvette a kapcsolatot az angliai zsidóság képviselőtestületével, a Board of Deputies-szel, amiről — mint ismeretes, — Brodezkij professzor a Board legutóbbi ülésén beszámolt.

Az ülésen beszámoltak a zsidó világkongresszus vezetőinek amerikai utjáról is és megállapították, hogy dr. Nahum Goldmann, a világkongresszus adminisztratív bizottságának elnöke, valamint rev. M. L. Perlzweigot, a világkongresszus angliai alosztályának elnökét, az amerikai zsidóság a legnagyobb lelkesedéssel fogadta. Perlzweig még mindig az Egyesült Államokban tartózkodik, Goldmann dr. viszont Argentínába utazott, ahol részt vesz a zsidó világkongresszus és az argentinai zsidó hitközségek szövetsége között létrejött egyezmény aláírásánál. Az amerikai zsidó kongresszus február havában Washingtonban tartott ülészaka különösen eredményes volt és a kongresszus elhatározta, hogy

nagyszabású akciót indít a zsidóság érdekeinek megvédéséért. A zsidó világkongresszus keretében 38 országos szervezet működik.

Palesztina

FRANK SANDERSON LEVELE A NEGEV ÜGYEBEN. Frank Sanderson, az angol alsóház egyik kimagasló egyénisége és annak a 120 képviselőből álló küldöttségnek a vezetője, amely 1939 májusában eljárt Macdonald gyarmatügyi miniszternél a Negev — Palesztina déli része — telepítésének a fiatal Theodor Zissu által javasolt terv szerint való megoldása ügyében, nyílt levelet intézett a Daily Mail hasábjain Macdonald gyarmatügyi miniszterhez.

Leveleiben Sanderson emlékezteti a gyarmatügyi minisztert azokra a követelésekre, amelyeket a bizottság annakidején terjesztett eléje és amelyeket a miniszter elvben magáévá is tett. E pontok az alábbiak:

1. Adjanak a Negevek külön rendszert.
2. Telepítsék be az ország e részét zsidó menekültekkel és
3. Indítsanak a Negevben nagyszabású kormány és hadászati jelentőségű munkálatokat.

Sanderson leveleiben örömmel állapítja meg, hogy az első két pontban foglalt követeléseknek a kormány eleget tett, de kéri, hogy haladéktalanul teljesítsék a második pontban foglalt kívánást is, annál is inkább, hogy a gyarmatügyi miniszter határozottan kijelentette az alsóházban, miszerint a földvásárlások korlátozása nem vonatkozik a Negev területére.

„PALESZTINA JÖVŐJE A JELENLEGI HÁBORU KIMENELETÉL FÜGG.” Az angol Pro Palestina Liga egyik összejövetelén a palesztinai jisiv több vezetője beszédet mondott a földvásárlási törvényről.

Alexander Goldstein dr. súlyos csapásnak nevezte a törvényt, amelyet a zsidó népek a legnehezebb pillanatokban kell elszenvednie. Ha az optimizmus a jelenlegi körülmények között nevelésgesnek tűnhetne, — mondotta Goldstein — úgy a pesszimizmus egyenesen bűn lenne. A tényt az igazi fényben kell megvizsgálnunk. A zsidóknak harcolniuk kell a létükért. Palesztina jövőjét nem a Fehér Könyv, hanem a háboru kimenetele dönti el. Ha az összes kis népek el fogják nyerni jogukat, abban az esetben elképzelhetetlen, hogy a zsidó nép továbbra is üldözött és megvetett maradjon. Amidőn a zsidók kérdését meg tárgyalás tárgyává fogják tenni, Palesztina súlyosan fog nyomni a latban. Eppen ezért minden rendelkezésünkre álló zsidó energiát a palesztinai zsidó közösség megszilárdítására kell felhasználnunk.

A Keren Hajjeszud igazgatója, Leib Jaffe, beszédében kifejtette, hogy a palesztinai zsidóság önbizalmát még az új csapás sem tudta megtörni.

Josef Baratz, a palesztinai munkásság egyik vezetője, a következőket mondotta:

— A földvásárlási törvény, amelyet a bevándorlás megszigorítása után tettek közzé, nem fogja megakadályozni a zsidó illegális bevándorlót abban, hogy az országba jöjjenek. Ezeknek az embereknek amúgy sincs vesztendővalójuk. Az arabok együtt fognak működni a zsidókkal, sőt ők lesznek azok, akik megfogják keresni a kiutat a nehéz helyzetből. Az arabok kénytelenek eladni földjeik egy részét, hogy fennmarhassák nemzetgazdaságukat. A palesztinai ipar fejlődése alapja a további bevándorlásnak.

Litvánia

A LITVÁN KORMÁNY NEM KÜLDI VISSZA LENGYELORSZÁGBA A MENEKÜLTETEKET. A londoni litván követség cáfolja a sajtó ama értesülését, amely szerint a litván kormány elhatározta volna, hogy visszaküldi Lengyelországnak az oroszok és a németek által elfoglalt részeibe a lengyel menekülteket. A litván kormány — mondja a követség közleménye — felvette a kapcsolatot egy a német, mint az orosz hatóságokkal, hogy engedélyezzék a régebbi lakhelyeikre való visszatérést azon menekültek számára, akik ezt kívánják. Ez főleg a lengyel területekről menekült volt lengyel katonákra, főleg földművesekre vonatkozik, akik szívesen visszatérnének birtokaikra. Akarata ellenére azonban, a litván kormány egyetlen menekültet sem kényszerít a visszatérésre. Csak elszigetelt esetekben fordult elő az, hogy a kormány deportált zsidó menekülteket, akik törvénytelenül lépték át a litván határt. Ez az intézkedés — fejezi be a közlemény — az illegális tömegbevándorlás megakadályozását célozta.

KÖNIGSBERGI ZSIDÓ ÜGYVEDEK VETÉK VÉDELMEKBE A MEMELI ZSIDÓ ÉRDEKEIT. A litván kormány értesülése

szert a német hatóságok hat közigazgatási zsidó ügyvédnek megengedték, hogy Memelben letelepedjenek, ahol a memeli zsidók ügyeit fogják intézni. Az ügyvédek fogják felszámolni annak a néhány memeli zsidó kereskedőnek vagyonát is, akik a németek bevételük után Memelben maradtak. Ezzel egyidejűleg Berlinben tárgyalások folynak a litván és a német kormány képviselői között azoknak a memeli zsidóknak az ügyében, akik Memelből Litvániába költöztek és vagyonukat németeknek adták el.

ÖTVENEZER NEM-LITVÁN SZORUL TAMOGATÁSRA VILNABAN. A litván kormány-delegáció jelentésében megállapította, hogy a Vilnaban lakó 90 ezer nem-litván állampolgár közül legalább 50 ezer társadalmi segítségére szorul. Erre havonta körülbelül másfélmillió litvára van szükség. A segítség problémáját csak a kormány, a Vöröskereszt és magánzsinatok segítségével lehet megoldani. Eppen ezért valószínűnek látszik, hogy a kormánybizottság munkálatainak befejezése után a litván kormány rendkívüli törvényt szavatol meg, amely rendezni fogja a Vilnaban és környékén élő nem-litván alattvalók segítségzésének kérdését.

A litván Vöröskereszt legutóbbi ülésén elhatározták, hogy a nyomorgó vilnai zsidók közötti segély szétosztását a Vöröskereszt zsidó csoportjára bízzák.

Hollandia

A KERESKEDELMI KAMARAK NEMZETKÖZI KONFERENCIAJA A MENEKÜLTÉK KÉRDÉSÉVEL FOGLALKOZOTT. Hágában a napokban tartotta meg nemzetközi konferenciáját a kereskedelmi kamarák szövetsége, amelyen 12 ország képviselői vettek részt, úgy a semleges, mint a hádivelöl államokból. Az Egyesült Államokat Maleson Davis és O'Neil, Angliát Owen Jones, Franciaországot P. Wasseur és Barbey, Németországot dr. Rieberg, Karl Lindemann és Lindholm, Svédországot Edstroem és Ohlil professzor, Hollandiát Zentener van Grisningen és Demester képviselték. A konferencia behatóan foglalkozott a menekültek kérdésével és e kérdés megvitatásánál résztvett Paul van Zeeland volt belga miniszterelnök, a menekültsegélyezési műt finanszírozó Coordinating Foundation elnöke.

Paul van Zeeland nem volt hajlandó nyilatkozni az újságíróknak a konferencia menekültügyi vitájáról és kijelentette, hogy ebben a kérdésben őt a legnagyobb diszkrecióra kötelezték. Van Zeeland közölte az újságírókkal azt is, hogy két héten belül újból az Egyesült Államokba utazik.

Franciaország

AZ ORT MEZŐGAZDASÁGI TELEPÉSI LÉTESÍTÉS DEL-FRANCIAORSZÁGBAN. Az ORT szövetség központi igazgatósága elhatározta, hogy a Lot et Garonne tartományban, Dél-Franciaországban, a 37 hektárra terjedő La Roche birtokon, mezőgazdasági mintaiskolát létesít, ahol száz zsidó gyermek sajátíthatja el a földmunkát. A birtokos egy nagy kastély, egy pavillon és több melléképület tartozik, amely kiválóan alkalmas a tanítványok elhelyezésére és műhelyek berendezésére. A műhelyekben a tanítványok a mezőgazdasággal kapcsolatos ipari ágakat is elsajátítják. Az ORT a szomszédos területek megvásárlásának gondolatával foglalkozik, hogy az iskolában legalább száz gyermek számára teremtsenek tanulási lehetőségeket.

Az iskola a franciaországi zsidó menekültsegélyezési mű egyik igen fontos és konstruktív szerepet betöltő intézménye lesz.

Amerika

SZÁZEZER ZSIDÓ FÖLDMŰVES AMERIKÁBAN. Az 1900-ban alapított Jewish Agricultural Society évi jelentéséből kiténik, hogy a társaság fennállásának negyven esztendője alatt az amerikai zsidó földművesek száma ezerről kerekén százezerre emelkedett. Ezek között 135 menekült család és 200 magános menekült található. New Jerseyben rövidesen kiképző-telepet létesítenek a menekültek részére. 1939 folyamán 1558 személy fordult tanácsért és segítségért a társasághoz, amely az év folyamán 173 családot, összesen 800 lelket telepített le mint földműveseket az Egyesült Államok hat különböző államában. A régi telepésekhez hasonlóan ezek is kitűnően megállották helyüket. Fennállása óta a társaság 13.056 esetben nyújtott kölcsönt, 7 millió 909 ezer dollár összegben. A 32 évvel ezelőtt alapított mezőgazdasági munkaközvetítő iroda 18.171 fiatallembert juttatott munkához.

Miért jelenté

Ama ke embernek előkelő he rus kamp nem arra a régiék hogy dolg érdekében légalotmi ne fecsegi A fecse után had, dögökben figyelmelt is füle va Most pedi uccán a k Az info

Nyolc

A nyolc ábrázol

dék. Az e egy Tom

— Közt mondják

ges ügynd

Két ur

— Ugye Felettük

egyik a r

rágját v

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Uccai te

Miért számítotték az angol lapokból az időjárás-jelentést?

Anglia különös háborúja: A fecsegés ellen

London, április hó

Ama kevésszámú jel között, amely az embernek itt észbejuttatja a háborút, előkelő helyet foglalnak el egy új háborús kampány plakátjai. Ezek a plakátok nem arra hívják fel a közönséget, — mint a régiéik — hogy jegyezzen hadikölcsönt, hogy dolgozzon keményebben az ország érdekében, vagy, hogy ne feledkezzen meg légtámasz kötelezettségeiről, hanem, hogy ne fecsegen.

A fecsegés ellen már a háború kitérése után hadjáratot indított Anglia. A vendéglőkben, színházakban, feltűnő helyen figyelmeztetések jelentek meg „A falnak is füle van, vigyázzunk, miről beszélünk”. Most pedig egymásután jelennek meg az utcán a kampány fairagszai.

Az információs minisztérium, amely az

„Anti-Gossip Campaign”, a fecsegés elleni hadjáratot vezeti, egymásután szerződtette le a legtehetségesebb angol rajzolókat propaganda-plakátok tervezésére.

Például Fougasse-t. Ez a francia nevű angol fogalom Londonban. Fougasse rajzhumorista. Nem karrikatúrákat rajzol és nem „cartoon”-okat: a gunyrajz két ismert fajtáját, hanem egészen eredeti és semmi máshoz sem hasonlítható rajzhozásokat. A stílus, a műfaj, a felfogás annyira az övé, hogy már a nevét nem kellene aláírnia.

Fougasse-t nyolc plakát megrajzolására szerződtette a Ministry of Information a ma London ezeken mulat. Egyik jobb, mint a másik.

Nyolc kis karikatúrából tanulja meg a londoni, hogy nem szabad pletykázni

A nyolc karikatúra nyolc kis jelenetet ábrázol s alattuk egy-egy mondatfordulat. Az egyik egy angol tengerész és egy Tommy beszélgetnek:

— Köztünk marad persze a dolog... — mondják s felettük, az ablakban ellenséges ügynök élvezi a beszélgetést.

Két ur beszélget a vasuti kocsiban:

— Ugye nem adja tovább?... —

Felettük a csomagtartóban két láb, az egyik a német tábornokok stráfos nadrágját viseli, a másik az SS csizmáját. Uccai telefonfülkében egy ur így szól a kagylóba:

— Csak hogy ne hogy valakinek elmondja, hogy tölem hallotta...

A fülle fölött tizenkét ellenséges ügynök hallgat. Angol kocsmák a következő kép, ahol még a sörshordókban és a gines-üvegekben is kémek rejtőznek. Aztán két klubtag beszélget ujságai fölött: „szigorúan bizalmas persze...” Felettük a jakobeanus lovagot ábrázoló kép mögött ott az ügynök. Vendéglői asztal, mellette szerelmespár. „Magának elmondha-

tok...” Az asztal alatt a kém már jegyzi a közlést.

— Fougasse szerződtetése elsőrendű publicitást szerez a kampánynak — mondja a tájékoztató minisztérium osztályvezetője, akivel a „hadjáratról” beszélgetünk. — Mindenki ismeri munkáját és mindenki felfigyel rá. Emellett nagyon fontosnak tartottuk, hogy humort vigyünk a dologba. Angliában az a tapasztalat, hogy komoly dologra sokkal jobban fel lehet hívni a közfigyelmet, ha humort viszünk a figyelmeztetésbe. Nem tudom, más országban mi lenne az ilyesmire a reakció, de mi angolok ezt már rég tudjuk és csináljuk.

— Fougasse-t természetesen bizonyos mértékig előkészítésnek szántuk, drámaibb dolgokra, amelyek később következnek. Például itt van Norman Wilkinson, az ismert plakáttervező új fairagsza, mely most kerül ki a londoni utcákra. Az új plakát torpedóval eltalált hajót ábrázol s alatta a drámai szöveg: „Pár könnyel-mű szó, ilyen eredménnyel járhat.”

A clubman már az időre is csak óvatosan beszél

A plakátok azonban csak részei a fecsegés elleni hadjáratnak. Az angol rádió a közelmúltban nem kevesebb, mint tizenegy előadást rendezett a fecsegés veszélyeiről. Figyelmeztették az összes angol kocsmákat, hogy tulajdonosaik „baráti tanács” formájában hassanak oda: vendégeik a pult előtt, ahol bárki kihallgathatja őket, vigyázzanak, miről beszélnek.

A klubokkal már nehezebben ment a

dolog. Tudni kell, hogy az angol ember számára a klub olyan otthon, mint a háborúelőtti ujságírók egyrésze számára a kávéház. Sőt, az angolok száza szinte állandóan klubjaik vendégszobáiban laknak is. Egy klubtagtól ilyenformán nem volt könnyű dolog elvárni, hogy „otthon”: baráti körben is begombolkozzék. A minisztérium éppen ezért a klubok titkárait kérte fel az ügy tapintatos elintézésére.

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyeztek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonokat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybancoknál, valamint a pénzügyigazgatásnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges irlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4.5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratú bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejáratáig az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartománynak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Națională a név érték 70 százalékának megfelelő lombardkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanilyen kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

C'uj meave prelektusa
MANOLE ENESCU ezredes

Eredmény: az angol „clubman” ezekben a napokban még többet beszél az időjárásról, mint valaha. Pedig ez szintén veszélyes téma. Igaz, hogy csak akkor, ha azonos időben külföldön is meghallják. Miután az európai időjárás Angliából „indul ki”, illetve miután a kontinens időjárása, kisebb-nagyobb eltérésekkel, követi az angol időjárást, az angol hatóságok a háború kitérése napján indexre helyezték a lapok időjárásrovatát s az angol rádió se mondja be többé, hogy holnapra derült idő várható.

A tudományos világnak mindenesetre elég nehéz problémát okoz, hogy Anglia a háború tartamára, kénytelen volt kapcsolódni a nemzetközi meteorológiai szolgálatból.

A riportot két moziban fejezem be, ahol a „nagyfilm” előtt és a hirdok után most a minisztérium propagandafilmeit játszószék. Az egyik West-end moziban a „Dangerous Comment” (Veszélyes kommentár) című propaganda-filmet játszószék, amelynek Frank Lawton és Penelope Dudley-Ward, a két ismert angol filmszínész a főszereplői. A film témája az, hogy a Royal Air Force egyik tisztviselője három cocktail hatása alatt elmondja feleségének, hogy a légihaderő nemsokára támadásra indul egy ellenséges municiógyár ellen. Az asszony elmondja a do'got „a legjobb barátjának”, aki viszont elfecsegi egy elegáns bárban, ahol a „barman” meghallja és azonnal továbbadja az ellenséges ügynöknek.

Egy másik moziban más propagandafilmet mutatnak be, amelynek „All Hands” a címe. Sokkal drámaibb, mint a „Dangerous Comment” és sokkal izgalmasabb.

EDISON MOZGÓ másora:

I. Az öt barát

Izgalmas meséjű film. Főszerepekben: VIVIANNE ROMANCE és JEAN GABIN.

II. A gangster orvos

Egy kétléti orvos rémtettel. EDWARD ROBINSON.

III. UJ PARAMOUNT HIRADO.

A Szovjetunió és Romania tiszteletben tartják egymás szuverénitását

Berlin, április 9. „Beszarabia” cím alatt a Frankfurter Zeitung cikket közöl, melyben a szerző ismerteti Románia és a Szovjetunió közötti diplomáciai kapcsolatok történetét. Bár formális megnevezési szerződés nincs a két ország között — írja a lap — különböző kollektív egyezmények, mint a Briand-Kellog paktum, a Litvinov jegyzőkönyv, valamint a Litvinov és Románia külügyminisztere között kötött levélváltás alapján a két ország

egymáshoz való viszonya olybá tekintendő mintha azt megnevezési szerződés szabályozná.

A Frankfurter Zeitung idézi az 1933 júliusában történt levélváltást Litvinov és Románia külügyminisztere között, amely hangsúlyozza, hogy „a két ország kormánya kölcsönösen garantálta államaik teljes szuverénitásának tiszteletben tartását”.

Constantinábla csempészésén érték tetten a Transilvania ellenőreit

Cigaretta, selymet, kovácsot és angol fontot találtak az ellenőreil

Bucuresti, április 9. A konstancai vámpolgatóságok a Transilvania megérkezése alkalmával váratlan leleplezést eszközöltek. Ion Dănescu vántiszt jelentés útján értesült arról, hogy Dumitru Stănescu a román tengeri hajózási társaság személynéinek ellenőre, csempészéssel foglalkozik. Vasárnap reggel a Transilvania beérkezése után Dănescu lesbe állott és midőn Dumitru Stănescu partraszállt, lefogta és átkutatta. 567 külföldi cigarettát találtak zsebeiben. A további kutatás során megállapított nyert, hogy Stănescu teste köré jelentős mennyiségű finom selymet csavart. Egyik me lényezéből 39 kovakő került elő, egy hivatalos okmányokat tartalmazó borítékban pedig 54 angol fontot találtak, amit Stănescu valószínűleg a fekete tőzsdén szeretett volna elhelyezni.

Stănescu 49 ezer lej pénzbírsággal sújtották és a nála talált csempészholmit el-

kobozták. A leleplezés a kikötőben nagy szenzációt keltett, mert éppen Stănescu volt az, aki jelentéktelen csempész-vétségek miatt számos tengerészt távolított el a szolgálatból.

Vegye meg és olvassa el A barlanglakó üzenete

című verskötetet,
SALAMON LÁSZLÓ legújabb költeményeinek gyűjteményét.
Megrendelhető az Uj Kelet könyvkereskedésénél.

Ár: 1.500 lej.

HIREK

Hétmillió lejt fordítanak ebben az évben az uccák javítására. A királyi helytartóság — mint megirtuk — jóváhagyta Kolozsvár város 1940-1941. évi költségvetését és ennek alapján az egyes ügyosztályok már megkezdték idei munkatervük kidolgozását, illetőleg végrehajtását. A város lakosságát, különösen a külterületi részek lakóit, a műszaki osztály munkatervére érdekli, mert ebből tudhatják meg, hogy felvették-e a programba sáros, elhanyagolt uccáik rendbehozatalát? A külterületi lakosságnak évenként megújuló kérése, hogy tüntessék el az uccák mocsarát és tegyék járhatóvá az uttesteket. Kérésében nem is nagyjelnyű a külterületi lakossága. Nem kér aszfaltot, gránitköves burkolatot a külterületi uccákra, hanem megelégszik azzal, ha kavicskővel szórják tele az uttestet, hogy minden nehézség nélkül lehessen közlekedni. Sajnos, a műszaki osztály költségvetése évek óta annyira megnyirbált, szűkösre szabott, hogy nem lehet arra gondolni, hogy általános uccarendezési tervet végrehajtsanak. Az idej előírnyat is mindössze 7 millió lejt és ez olyan kevés, hogy csak a legszükségesebb javítási és karbantartási munkálatokat tudják ennek keretében végrehajtani. A külterületi uccák rendbehozatalára ebben az évben is kevés pénz jut, mert a belvárosi uccák karbantartása jórésben felemészti az előirányzott összeget. A fennmaradó összeget fordítják azután a külterületi uccák rendezésére. Az uccajavítási munkálatokkal kapcsolatban egyébként ebben az évben folytatják az autóbúsjáratok utvonalmának kijavítását is, amelyre fedezettül az évekkor elzött felvett 28 millió kölcsön szolgál.

Készül a végleges vádirat az Alboteanuperben. Bucurestiből jelentik: Az ilfvi törvényszék negyedik szekciójának vizsgálóbírója jóváhagyta Mihail Mircea és Petre Codreanu szabadlábra helyezési kérését. A két vádlottat Victor Alboteanuval és C. Vasilevel együtt tartóztatták le azon váddal, hogy résztvettek a propaganda és sajtóügyi államtitkárságnál elkövetett visszaélésekben. A vizsgálóbíró a napokban megszövegezi a végleges vádalahelyezési jegyzőkönyvet az Alboteanu-ügy szereplői ellen.

Maramuresi hírek. Szigetről jelentik: Tegnap este 9 óra után pár perccel hirtelen teljes sötétségbe borult egész Maramarosziget, a város egész területén kialudtak az összes villanylámpák. Pár perc múlva a város nagyrészeben újból helyreállott a normális áramszolgáltatás, a Piața Unirii és néhány ucca azonban pár óráig nélkülözötte a villanyt. Rövidesen kiderült, hogy a George Sincal uccai áramtranszformátor rövidzárlat folytán kigyulladt és a szigetelő anyag nagy lánggal égni kezdett. Azonnal értesítették egy villanytelepet, mint a tüzoltóságot, amely azonban a helyszínre vonult. A tüzoltókra azonban már nem volt szükség, mert időközben a villanyüzem teljesen kikapcsolta az áramot és a tűz magától elaludt. Az a városrészt, amelynek villanyvezetéke ehhez a transzformátorhoz volt kapcsolva, pár órán át, amíg azt helyrehozták, sötétségben maradt. — Barcăna falva maramarosi községben Petrovai Mihály és Bercea Vasile gazdálkodók meglettek Barosan Todor ottani legényt, amikor elhagyta Lenghel Todorné lakását és több kézzel meggyilkolták. A legény viszonyt folytatott az asszonnyal, akinek férje nuzamosabb idő óta katonai gyakorlaton van, a két fiatal ember tettét feltétlenül követte el. Ugy az asszonyt, mint a két gyilkost letartóztatták és átadták a szigeti ügyészségnek. — A tavaszi áradások egész Maramaros megyében nagy károkat okoztak, számos helyen megrongáltak a vasuti töltést és az országutat, valamint hidakat. Az áradások két halálos áldozatot is követeltek. Szegfaluban Giurgiu Vasile 8 éves kis második elemista egy kis pallón keresztül akart átjutni a megáradt Kaszó patakon, hogy az iskolába jusson. Elcsuszott és a vízbe fulladt, holtstét még nem halaszták ki. A másik szerencsétlenség pontosan hasonló körülmények között történt Boziza községben, ahol Roman Viorica 9 éves kis iskolásleány az iskolából hazajövet a községen áthaladó megáradt kis patakba zuhant és megfulladt. Az ügyészség mindkét esetben megadta a temetési engedélyt. Petrova községben Mihaila Jon utmester, aki lovon ment az országot elöntő árvíz megtekintésére, egy jégtorlaszban megbotlott lováról leesett és a két méter mély vízbe zuhant. A körülállók azonban pár perc alatt kihúzták a veszélyes helyzetéből. — Dr Joe Gherman közigazgatási vezérfelügyelő ellenőző körúton volt Maramaros megyében. — Szaplonca község határában súlyos munkásszerencsétlenség történt, fadöntés közben az egyik rönk rázuhant Tiboc Petru tervezet illetőségű munkásra, aki pár perc alatt kiszenvedett. — A borsai közbírtokossági erdők ügykezelése körül visszafelékké miatt letartóztatott előjárósági tagok vizsgálói fogságát a törvényszék váitanácsa harmadszor is meghosszabbította.

Kiknek kell jelentkezniük negyvennyolc órán belül a rendőrség allambiztonsági ügyosztályánál?

Cluj, április 9. Kolozsvár város rendőrkveszturájának allambiztonsági ügyosztálya hirdetőnyit adott ki 24. szám alatt, amely tudomására hozza az alább felsorolt személyeknek, hogy kötelesek 48 órán belül a rendőrkvesztura allambiztonsági ügyosztályánál jelentkezni, az összes birtokukban levő személyi okmányokkal, amelyek a 4072-1933. számú rendeletörvény értelmében helyzetük tisztázására szolgálhatnak, valamint a 97.855-1938. számú belügyminisztériumi utasítások alapján. Jelentkezni kötelesek:

Királyi Hersch cipészsegéd Elisabeta 4, Kuhn Armin asztalossegéd Aron 43, Klein Mihai David szabósegéd Siminici 14, Kulschitch Matei Francisc Siminici 14, özv. Kohn Hermína, született Goldstein Str. Aron 22, Kohn Adolf szíjgyártósegéd Rugului 34, Klein Eugen elárúító Chintaului 17, özv. Krausz Lina, született Grünstein Str. Ecaterina Varga 12, Krausz Serena Brutarilor 29, Keller Eugen cipészsegéd Poetas 23, Kertner Carol magán-tisztviselő Enescu 61, Karp József tulajdonos Scarilor 21, Kivern Sámuel kereskedő Horea 55, özv. Karp Hermína Carutase Calea Traian 72, Kohn Fáni Bratianu 18, Kohn Ignác munkás Paris 53, Kanner Jakob rabbi Baritiu 8, Kohn Géza magán-tisztviselő Gh. Lazar 14, Klein Salamon asztalossegéd Str. Duauri szám nélküli ház, Klein Hermína munkanélküli szobó C. Traian 19, Klein Izsák kereskedő Oasanu 22, Kauffmann Mózes Léb munkanélküli cipész Coroianu 5, Királyi Vilmos vésnök-

segéd Marasesti 33, Krautenberg Jakob Paris 34, Kohn Ignác cipész Paris 53, Kiselstein Abraham Paris 19, Kohnhauser Sámuel Horea 50, Klein Zakariás Rugului ucca, Tikovitz Leibmann C. Traian 47, Klein Hermann szabósegéd C. Traian 14, Löbstein Aladár magán-tisztviselő Macelarilor 8, özv. Landesmann Pepl, született Wolfgang Calea Decebal 73, Lazarovits Hersch mészáros Stroiescu 9, Legbovitz Lili férjezett Schreiber Legiunea Ardelenana 2, Lotzher Baruch Caramidari 81, Lét Mihály kereskedősegéd Str. Ecaterina Varga 12, Lamberg Hertzeg Ernő író Francisc David 9, Léb Markus foglalkozás nélküli Marasesti 63, Löbli Lőrinc foglalkozás nélküli Crisan 14, Lazar Aron árusító Nadasel 49, Lövi Kornélia Iorga 17, Leibovits Sándor Gh. Tamas 25, Löwinger Lajos könyvkötő Cai Ferata 2, Leibovitz Abraham mészárossegéd Aurel Vlaicu 1, Lazar Izsák szabósegéd Cristea 31, Langsner Manó Dragalina 38, özv. Lazar Eugenia Cipariu 11, Lerner Zoltán Poetas 21, Leibovitz Mayer lakatos Rovinei 20, Landesmann Lazar cipész Ovidiu 18, Lehrer Lajos kereskedősegéd Cosma 7, Lichhover Katalin Florilor 6.

Azok ellen, akik a jelen felszólításnak nem tesznek eleget, a törvény teljes szigorát fogják érezni és számukra kényszerlakóhelyet jelölnek ki.

A rendelkezést dr Horvat Isóf Kolozsvár rendőrkvesztura és Pop Leontin, az allambiztonsági hivatal főnöke írták alá.

Ma a ROYAL mozgó hatalmas premierje: A francia filmgyártás remeke

Harry Baur

Izzalmak, kalandok az egész világon keresztül. Jobb mint a „Tarras Boulba“.

életének csúcsteljesítménye:

Mollenard kalóz kapitány

Előtte: METRO híradó.

Tisztújítás a sighetí magánalkalmazott céhben. Sighetről jelentik: A Magánalkalmazott Céh szigeti csoportja vasárnap délután hat órai kezdettel tartotta meg rendes évi taggyűlését. A tárgysorozat letárgyalása után sor került az új vezetőség megválasztására. A jelölő bizottság előterjesztése alapján a régi vezetőséget újból megválasztották Stef Vasile elnökkel, Baicu Pompiliu alelnökkel, Strohli Mór főtitkárral és Steinmetz Jakob pénztárnokkal az élén. Ugyanakkor — az alapszabályoknak megfelelően — előterjesztették mint az elnökség póttagjait Benkó Luciad, Popa Sofiát, Klein Oszkárt és Pollak Józsefet. A központi delegátus újból Baicu Pompiliu alelnök lett. Itt említjük meg, hogy a Céhnek a Sfatul Negustoresc vezetőségéhez a kollektív szerződés megkötésére felszólító átiratára válasz érkezett, amelyben kérték a tárgyalásoknak hűsvét utánra való alhalasztását. A Céh vezetőség úgy döntött, hogy honorálja a Sfatul kérését és május 10-ig újabb terminust tűz ki kollektív szerződés megkötésére. Amennyiben ezen időpontig a Céh által elkészített tervezet alapján nem jön létre a kollektív szerződés, a Céh a munkügyi felügyelőséghez fordul.

Dornescu asszony kegyelmi kérvénye. Bucurestiből jelentik: Eliza Dornescu asszonyt, akit az ilfvi büntető tábla tíz évi elzárásra ítelt, mert megölte hűtlen szerelmesét, Urleteanu mérnököt, kegyelmi kérés nyújtott be. Az elítelt Dornescu asszony súlyos tüdőbajban szenved.

Divat-és gyógycipők elsőrendű kivitelben: Kohn István, Oradea, Parcoul Traian 1.

Satmárei hírek. R. M. cserétzái kiskörszelédlány az egyik szatmári udvar szemétdombján egészséges leánygyermeket szült. Hogy megszabaduljon szegényétől, megfojtotta az újszülöttet és a szemét közé elásta. Vérfojtos ruhája és keze gyanút kellett, a rendőrség őrizetbevette és így kiderült a borzalmas bűntény. R. M.-et egyelőre a közkórházban ápolják. — A múlt nyáron egy vihar leszakította a nagysomkúti villamosüzem árammal telítet dróthuzalait, amelyek az uttestre estek. Egy arra haladó kislány: Zlampa Vasile gyermek rálépett, de nem lett komolyabaja. Ellenben édesanyját, aki a kislány megmentésére sietett, az erős áram agyon-sújtotta. A szatmári törvényszék most 80.000 lej kártérítést ítelt meg a Zlampa-családnak, a nagysomkúti villamosmű terhére, miután megállapította, hogy a halálos szerencsétlenségért az üzemet terheli az anyagi felelősség. — A pénzügyminiszter dr. Soic Cornel szatmári pénzügyi ellenőrt bizta meg a város és a vármegye területén a kétszázalékos forgalmi illetékre vonatkozó rendelkezések betartásának ellenőrzésével.

A malária Törökországban

Törökország, melyet régen „betegember“-nek neveztek, Kemal Atatürk vezetése alatt egy modern, virágzó ország lett. A latin betűk bevezetése óta az irástudatlanok száma rendkívül megcsappant. A fátoly és a nadrág viselése a nőknek megtiltották, bevezették az általános választójogot és az új főváros, Ankara, a modern és izlésees építkezés mintaképe.

Az új Törökországban igen nagy gondot fordítanak a közegészségügyre is. Az egészségügyi miniszter vezetése alatt hihetetlen eredményeket értek el. Ezt különösen a malária ellen indított harcánál állapíthatjuk meg. 1930-ban még óriási területek lakossága szenvedett ebben a betegségben. A miniszter kezdeményezésére egészen radikális intézkedéseket fogantatosítottak, hogy a helyzetet megjavítsák. Óriási mennyiségű kinint osztottak szét a lakosság között és a malária-moszkítókat kártására is mindent megtettek. Az eddig elért eredmény alapján már joggal mondhatjuk, hogy Ankarában ma már alig van malária.

A Népszövetség maláriabizottságának jelentéséből kitéjük, hogy a kinin a legjobb szer a malária leküzdésére és megelőzésére. A malária gyógyítására ezen bizottság napi 1-1.30 gramm kinin vételét ajánlja 5-7 napon át, míg megelőzésére a maláriaszezon tartama alatt napi 40 centigramm kinin vétel elegendő. Visszaesések esetén ugyanez a kúra használandó. A bizottság jelentésében különösen hangsúlyozza, hogy a kinin használata nem igényel állandó orvosi felügyeletet. Más szintetikus készítményeknél viszont állandó orvosi ellenőrzésre van szükség.

Arviz Moszkvában. Moszkvából jelentik: A Jauza folyó kiöntött és elárasztotta Moszkva több külvárosát.

„A háború és az arab világ“ címen tart előadást Ichak Hecht (Jeruzsálem) az E. Sz. N. Sz. timisoarai helyicsoporthatóság diánszejkeretében f. hó 10-én, ma este 9 órakor a Zsidó Kulturothtonban (I. Str. Gh. Lazar 5.). Tekintve az előadó illusztris személyét, aki egyuttal egyike az arabérdés legkittinőbb ismerőinek — az előadást méltán felfokozott érdeklődéssel várja Timisoara zsidósága.

Szerkesztői üzenetek

U. A., Cluj. A 072.001. számú Inzestrarea kötvényét 1938. augusztus 1-én 1200 lejes nyereséményel kihúzták. A pénzt a Banca Naționala itteni fiókjánál azonnal felveheti. A többi kötvénye nem nyert.

S. J., Seini. Bécsbe bármilyen csomag csak a külkereskedelmi minisztérium előzetes engedélye alapján küldhető.

Többeknek. Az Inzestrarea kötvények eddigi sorsolásainak egyikén sem húzták ki a következők Inzestrarea kötvényeit:

- K. L., Cehul-Silvaniei.
- J. M., Seini.
- H. A., Reghin.
- Sch. L., Marghita.
- P. M., Timisoara.
- L. H., Satu-Mare.
- Sz. A., Făgăras.
- B. A., Timisoara.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, április 10.

Bucuresti. 12: Pontos időjelzés, vizáltás-jelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13.20: Pontos időjelzés, közművelődési közlemények, sporthírek. 13.30: Bécsi dalok. 14: Hírek. 14.20: Hanglemezek. 15: Tarka híradó. 19: Pontos időjelzés, időjárás-jelentés. 19.02: Művészeti közlemények. 19.17: Hanglemezek. 19.55: Hírek magyar nyelven. 20.05: Felolvasás. 20.25: Enekhangverseny. 20.45: Hírek. 21: Tánclemezek. 22.10: Hírek-sportközlemények. 22.30: Csellóhangverseny. 23: Haydn-hangverseny. 23.45: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: Katonazene. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Gyermekekézlátán. 17.15: Hírek. 18.15: Munkásdalárda. 19.10: A rádió szalonzenekara. 20.15: Hírek. 20.30: Turandot, dalmű 3 felvonásban. 22.15: Hírek. 24: Hírek. 0.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

H

ROZ

Hetedik és könnyű dáiul H. világháborúkor elindult nek képz. Ugy gond tinek péld boru ez, hogy sen egy útközött a ké ott van munkásp kitérésén tött egy napon b lesz, sen bombázni nyerte.

Háború ben való ha a ves hogy tul pusztultsági tére megfeszit nehezit sát. Ebb talmas tóltag az szükségű fedezni t

Az eg főreszre a nyersa a szükségű

Az utó fizetési tos nehé nem na hajót, m a helyzet dást: Br tannia u lem foly ta eredm most is ban, va keresked lyedél, tehát n lehet mo

A szá okoznak séget.

Viszon pedig tö sok szer millió fo értők vé váltakoz teremtés liának se nek a m lékos m szegen l dos hábo lánia. S szavát f ben a h borus k miatt so

A nyer a fizetés mészete nem nyersa hogy csal sikeres f ges. De tömegkn üzem n sán dolgo bármikor munkásol vetkezteb szerint, hogy enn akkor töl aminek veszélyes, jelenti, hól. Tehá magasabb

Hogyan akarják finanszírozni Angliában a háborút?

Keynes elgondolása

Hetedik hónapja tart már ez a háború és könnyen válhat — sokak szerint, például H. G. Wells szerint is — „végzetes világháborúvá”. Hét hónappal ezelőtt, mikor elindult utján, mindenki másilyennek képzelte el, mint aminővé fejlődött. Ugy gondolták, inkább a huszonöt év előtti példája szerint alakul ki. Furcsa háború ez, mondja a legtöbb ember és se-hogy sem megy a fejébe, hogy még csak egy ütközet sem volt. Egyébként azok közt a kevesek között, akik ezt előrelátták ott van Wedgwood ezredes, az ismert munkáspárti képviselő is, aki a háború kitörésének napján ötfontos fogadást kötött egy másik képviselővel, hogy hat hónapon belül sem nagyobb ütközet nem lesz, sem nyílt városokat nem fognak bombázni a németek. A fogadást megnyerte.

Háború, a szónak „régimódi” értelmében valójában csak a tengeren folyik, de ha a veszteséglistát vizsgáljuk, kiderül, hogy túlnyomórészt kereskedelmi hajók pusztultak el. A modern háborút gazdasági téren vívják és a szembenálló felek megfeszítik minden erejüket, hogy megnehezítsék az ellenség nyersanyagellátását. Ebben az ellenfelek mindegyike hatalmas behozatalra szorul és előreláthatólag az lesz a győztes, aki nyersanyag-szükségletét minden nehézséggel szemben fedezni tudja.

Hétmillió font minden nap

Az egész problémát tehát erre a két főre lehet bontani: a) mi és mennyi a nyersanyag-szükséglet? b) hogyan lehet a szükséges nyersanyagot beszerezni?

Az utóbbi, egyrészt szállítási, másrészt fizetési probléma. A szállítással kapcsolatos nehézségek elzárkózottak, hiszen majdnem naponta elsüllyesztenek három-négy hajót, mely rakománytal van tele. Dehát a helyzet ezen a téren az, hogy a régi mondást: Britannia rules the waves — Británia uralkodik a tengeren — a történelem folyamán eddig egy nemzet sem tudta eredményesen kétségbevonni. A helyzet most is az, hogy például 8000 „convoy”-ban, vagyis hadihajó kísérettel közlekedő kereskedelmi hajó közül összesen 18 súlylyedt el, ami 0.02 százaléknak felel meg, tehát nagyon soknak semmiképpen sem lehet mondani.

A szállítási problémák eszerint nem okoznak Angliának leküzdhetetlen nehézséget.

Visszat az áruért fizetni is kell, még pedig többnyire előre. Hivatalos számítások szerint a háború Angliának napi 7 millió fontjába kerül, nemhivatalos szakértők véleménye a napi 10 millió fontig váltakozik. Ilyen fantasztikus összeg előteremtése még a hatalmas és gazdag Angliának sem könnyű és a pénzügyminiszternek a most érvényben lévő 38 és félszázalékos minimális kereseti adóból folyó összeg kivül fontokban számított milliárdos háborús kiadásokra kell fedezetet találnia. Sir John Simonnak most minden szavát feszült figyelemmel lesik, mert ebben a hónapban terjeszti be első teljes háborús költségvetését, amely a fenti okok miatt sok meglepetést ígér.

Bővebb kereset, csökkentett fogyasztás

A nyersanyagproblémának a szállításra és a fizetésre vonatkozó része elsősorban természetesen attól függ, hogy mi és mekkora a nyersanyag-szükséglet. A válasz erre az, hogy csak azt szabad behozni, ami a háború sikeres folytatásához multhatatlanul szükséges. De ugyanakkor megnehezített a nagy tömegeknek keresete, mert hiszen a legtöbb üzem ma éjjel-nappal hadicikk elállításán dolgozik, ma több ember dolgozik, mint bármikor azelőtt, a bérek, különösen a szakmunkásoké szintén emelkedtek és ennek következtében, a dolgok természetes rendje szerint, a a fogyasztás is emelkedni. Csak hogy ennek nem szabad megtörténnie, mert akkor több nyersanyagra lenne szükség, aminek nemcsak a szállítása költséges és veszélyes, hanem fizetni kell érte, ami azt jelenti, hogy ezáltal pénz megy ki az országból. Tehát ugyanakkor, mikor a jövedelmek magasabbá lettek, csökkenteni kell a fogyasztást.

Ezt viszont csak úgy lehet elérni, ha a létminimumon felüli kereset elvészik a fogyasztótól, mert ha nem, akkor a munkás még az árak felverése és infláció árán is, de fogyaszt.

Eszerint a szükségleteknek a lehető leg-alacsonyabb minimumra való lecsökkentése ez a megoldásra váró feladat. Ezt a problémát John Maynard Keynes tárta a háború kezdetén legelőször a nyilvánosság elé; elejé tárta a megoldásával együtt és az azóta átdolgozott terv Angliában most a legkomolyabb megfontolás középpontjában áll. Lord Hankey tárcanélküli miniszter a felsőházban hozzántézet ez irányú kérdésekre válaszolva épp a minap jelentette ki, hogy elejétől végig elolvasta Keynes tervét és a kormány erősen foglalkozik vele.

Jó üzlet a háború?

A terv, amelyhez foghatóan forradalmi tervet Angliában talán még sohasem hajtottak végre, nem más, mint az „általános takarékosági kötelezettség” elrendelése. Más szóval ez annyit jelent, hogy az illető az adókulcsnak legmagasabbra való felemelésén túl a keresetnek vagy jövedelemnek fenn-

maradó részéből csak annyit kapna kézhez, amennyi egy igen meredeken emelkedő kulcs szerinti leföldözés után maradna neki. Ez a kulcs a heti 2½ fontnál alacsonyabb fizetéseket nem érintené, de ezen a minimumon túl 3¼ százalékos levonástól egészen 85 százalékos levonásig emelkednék, amely évi 50.000 fontos jövedelmek esetében lenne alkalmazandó. Az ilyenmódon befolyó összegek megtakarításokként, „elhalasztott fizetések”ként szerepelnének, amelyek a háború után kerülénének visszafizetésre. Ennek a tervnek, amely hatalmas, de arányos (és háborús időkben érthető) áldozatot követel meg mindenkitől, a következő nagy előnyei vannak: a tömegek fogyasztási képességét radikálisan leszorítja, az országot megóvjá az inflációtól, a létfenntartáshoz nem multhatatlanul szükséges jövedelmeket betereli az állampénztárba, végül pedig gondoskodik arról, hogy a háború utáni elkerülhetetlen gazdasági átszervezésnél, a visszafizetésre kerülő összezek csökkentésé, vagy megakadályozzák az előrelátható gazdasági pangást.

Ennek a visszafizetésnek fedezésére Keynes a háború végén vagyonváltást akar kivetni, mivelhogy addig a vagyonhoz nem nyúl, csak a jövedelemhez.

Beleszólás a magánéletbe

A terv másik két pontjában nincs alapvetően új, mert az eddigi jövedelmiadó-kezdézmény helyett többgyermekes családoknak gyermekenként meghatározott ösz-

A norvégek ellentállanak

(Első oldali cikkünk folytatása)

London, április 9. (Rador.) Az angol főváros norvég köreiben megerősítik a hirt, hogy Norvégia hadiállapotba került Németországgal és az ellenségeskedések már meg is kezdődtek.

A norvég kormány elhagyta Oslót

Párizs, április 9. (Rador.) A Reuter jelenti: Az oslói rádió közlése szerint Bergen és Trodheim kikötőket német csapatok foglalták el.

Ugyancsak az oslói rádióállomás jelenti, hogy Bergenen és Trodheimon kívül, a németek Eggersundban, Norvégia déli részén is csapatokat tettek partra.

Osló, április 9. (Rador.) A norvég kormány elhagyta Oslót és a közép-norvégiai Hamarba költözött.

Általános mozgósítás Norvégiában

Osló, április 9. (Rador.) Az oslói rádióállomás híreiből kiderül, hogy Horsten kikötőjét is bombázták és hogy a németek Egger Sunban is csapatokat tettek partra. Az éjszaka folyamán Koht külügyminiszter bejelentette, hogy Norvégia elrendelte az általános mozgósítást.

Osló, április 9. (Rador.) A Havas jelenti, hogy több német hadihajó támadást intézett

Párizs, április 9. (Rador.) Az oslói rádióállomás jelenti, hogy az éjszaka folyamán német tengeri haderő hatolt be az oslói fjordba, a norvég flotta és a parti útegek ellenállása dacára.

Bergen kikötőjét súlyos harcok után foglalták el.

A főváros lakosságának tanácsolták, hogy hagyja el lakóhelyét.

Párizs, április 9. (Rador.) Norvégiából érkező hírek szerint az éjszaka folyamán az Osló fjordba behatoló német hajók ellenállásra találtak

a fjord bejáratát őrző útegek részéről. A fjord elleni műveletek folytatása előtt a németek csapatokat tettek partra Toensberg közelében. A norvég partokról tüzelni kezdtek, de a németek nem válaszoltak. Vallos lakossága Toensbergbe vonult vissza.

Stockholm, április 9. (Rador.) Stockholmból érkező hírek szerint a német csapatok elfoglalták Stavanger norvég kikötőt.

az Oskarsborg erőd ellen, majd folytatták utjukat Osló felé. A légvédelmi parancsnokság közölte, hogy szerda folyamán Osló városát teljesen kiürítették.

Párizs, április 9. (Rador.) Az oslói rádióállomás jelenti, hogy

Narvik kikötőt, a norvég vaséport jelentős központját, elfoglalták a németek.

Németország „védnöksége” alá helyezte Dániát és Norvégiát

Berlin, április 9. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A német hadsereg főparancsnokság közli, hogy

a Dánia és Norvégia ellen folyamatban lévő angol támadás megakadályozására a német hadsereg védnökség alá helyezte

A német ultimátum

London, április 9. (Rador.) Londonban kedden nyilvánosságra hozták a következő norvég hivatalos közleményt: „Az oslói német követ kedden reggel 4 óra 30 perckor megbeszélést folytatott a norvég külügyminiszterrel, kérve, hogy

Norvégia önként vessen alá magát a német fennhatásnak. Hozzátette, hogy amennyiben Norvégia erre nem volna hajlandó, úgy minden ellenállást meg fognak törni. Mivel ezt a kérést visszautasították, az ellenségeskedések megindultak.

Berlin, április 9. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: A német kormány a következő memorandumot intézte a norvég és dán kormányokhoz:

„A német népek, valamint kormányának őszinte óhajával ellentétben, amely arra irányult, hogy békében és barátságban éljenek az angol és a francia néppel és annak ellenére, hogy semmilyen komoly indok nem volt arra, hogy harcot indítsanak, a Londonban és Párizsban uralmon levő vezetők háborút indítottak a német birodalom és a német nép léte és felségjogai ellen. Anglia és Francia-

ezen országok hadseregeit. Ma reggel a hadsereg összes egységeiből jelentős német katonai erők vonultak be, illetve léptek partra ezekben az országokban. Ezen műveletek támogatása érdekében kiterjedt aknagátakat helyeztek el.

ország a semlegesek ellen is megindították a tengeri háborút, a következő célokat tűzve ki Skandináviában:

1. Narvik kikötőjének elfoglalásával megfosszák Németországot az északi vasérc behozatalától.

2. Angol, francia csapatoknak a skandináv országokba való partraszállításával új hadszínteret teremtenek arra, hogy Németországot észak felől és oldalról megtámadhassák.

Ilyen módon az északi országok az angol-francia csapatok hadszínterévé válnának, míg az északi népek az ősi angol hagyományok értelmében a segély- és zsoldoscsapatok szerepét lettek volna hivatva játszani.

Midőn az orosz- finn békekötés meghírsült, ezt a tervet, a német kormány előtt egyre inkább nyilvánvalóbbá vált, hogy Anglia és Franciaország közelebről más kísérlethez folyamodnak terveik megvalósítása érdekében. Attól az állandó törekvéstől vezérelve, hogy beavatkozást készítsenek elő Északon, az angol és francia kormányok az utóbbi hetekben nyíltan hangoztatták azon tételüket.

A transilvaniaiak találkozó helye
Hoffmann ort. étterme
BUDAPEST,
VI. ker. Révai u. 4. Andrássy ut sarok.

szegét juttat, a másik pont szerint pedig a közszükségleti cikkekben gondoskodik olcsó fejadagokról.

A legkomolyabb közgazdászok, képviselők, bankvezérek és miniszterek foglalkoznak most Keynes tervével. A mozgás, cselekvés és gondolkodás szabadságához évszázadok óta hozzászokott angol ember számára ez a „takarékossági kötelezettség” olymértékű beleszólást jelentene a magánéletébe, minő-höz fogható, minden hagyományba ütköző rendszabályra a történelem folyamán alig volt példa. Ha tehát az angol közvélemény vállalja ezt a hatalmas anyagi és erkölcsi áldozatot, akkor arról a megingathatatlán elhatározásáról tesz bizonyosságot, hogy nem sokal semmi árat a győzelemért. A Keynes-féle terv az angol ember „bulldog”-természete-re számít: arra, hogy az angliának nehezen mozdul meg, nem lehet könnyen kihozni sodrából, de ha egyszer lassan elindul, akkor nem nézve fáradságot, áldozatot, addig nem áll meg, amíg a maga elé tűzött célt el nem éri.

hogy ebben a háboruban nem állhat fenn semlegesség.

Azon szándékuk szellemében, hogy az Északon való beavatkozásukat készítsék elő, az angol és francia kormányok az utóbbi hetek folyamán nyíltan azt az álláspontot hirdették, hogy ebben a háboruban nem létezik semlegesség és a kisállamoknak az a küldetése, hogy aktív módon résztvegyenek a Németország elleni harcban. Ezt a tételt a nyugati hatalmak propagandája előkészítette és azzal támasztotta alá, hogy igyekezett ezen semleges országok ellen egyre növekvő ellenséges atmoszférát kialakítani. Az utóbbi időben egyre gyakrabban érkeztek fontos értesülések arról, hogy küszöbön áll a nyugati hatalmak partraszállási kísérlete a skandináv országokban. Ha valamely kétség fennállhatott az iránt, hogy a szövetségesek végleg elválnak határoza a Skandináviában való közbelépésre, ugy ezeket a kételyeket az utóbbi napok történései végleg eloszlatták. A birodalmi kormánynak el nem vitatható dokumentumok vannak birtokában, amelyek bizonyítják, hogy Angliának és Franciaországnak szándékában állott még ezekben a napokban meglepetésszerűen elfoglalni a skandináv országok bizonyos vidékeit. A skandináv országok a maguk részéről nemcsak hogy nem álltak szembe a francia és angol jogsértésekkel, de eltértek igen súlyos beavatkozásokat is felségjogaikba, anélkül, hogy megfelelő intézkedéseket tettek volna.

„Németországnak fel kellett tételeznie...”

A birodalmi kormány ezért fel kellett tételeznie, hogy a norvég királyi kormány hasonló magatartást tanúsított volna az Anglia és Franciaország által előkészített akciókkal szemben, amelyek közvetlenül a megvalósítás előtt állottak. Am ha a norvég kormány el is lett volna határozva arra, hogy ellenintézkedéseket tegyen, a birodalmi kormány számára nyilvánvaló, hogy a norvég katonai erők nem elegendők ahhoz, hogy sikeresen szembe tudjanak szállni az angol és francia akciókkal. A német nép számára életbevágó háborúnak ebben a fázisában — e háboruban, amelyet Anglia és Franciaország idéztek elő — a birodalmi kormány semmiesetre sem engedheti meg, hogy Skandinávia a nyugati hatalmak akarata folytán hadszínterré váljon Németország ellen és hogy a norvég népet közvetlenül, vagy közvetve Németország elleni háboruban használják fel. Németország a legkevésbé sem hajlandó arra, hogy ölbetett kezekkel várja be ellenségei terveinek megvalósítását, még kevésbé, hogy azokat tudomásul vegye. A birodalmi kormány ezért a mai napon katonai műveleteket vezetett be, amelyek a norvég állam bizonyos fontos pontjainak elfoglalásához fognak vezetni. E tény révén a birodalmi kormány biztosítja a háború tartamára a norvég királyság védelmét. Németország el van határozva arra, hogy máttól kezdve védekezni fog és saját hatalmi eszközeivel véglegesen biztosítja a békét Északon, bármely angol-francia támadással szemben.

Ki a felelősség?

A birodalmi kormány nem akarta az események illetén alakulását. A felelősség kizárólag Angliára és Franciaországra hárul. Ez a két ország szemfogatott módon hirdette a kis országok védelmét, ám a valóságban erőszakoskodott velük abban a reményben, hogy megvalósíthatják Németország elpusztítására irányuló akaratukat, amely nap-nap után nyilvánvalóbbá válik. A német főpárt (Folytatása az utolsó oldalon.)

SPORT

Elutazott Románia labdarúgó-csapa a Rómába

Bucuresti, április 9. Románia válogatott labdarúgócsapata tizenöt játékoskal kedden reggel hat órakor Temesváron keresztül a Simplonnal elutazott Rómába a vasárnapi, Olaszország elleni mérkőzésre. A csapat a következő játékosokból áll:

Kapusok: David és Radulescu, hátvédek: Sfera, Lengyel és Petrescu, fedezetek: Vintila, Juhász, Lupas és Siclovan, csatárok: Rindea, Reuter, Mihailescu, Gica Popescu, Barátky és Bogdan. A ténylegesen játszó csapatot dr. Virgil Economu szövetségi kapitány csak vasárnap, a helyszínen fogja kijelölni. Római jelentés szerint egyébként az olasz válogatott csapatot egy Róma körüli villában szállásolták el, ahol a mérkőzés napjáig együttes edzésben fog részeseit.

A Belgium-Luxemburg nemzetközi válogatott labdarúgó mérkőzés Antwerpenben 1:1 arányban döntetlenül végződött.

Hollandia gyeplabdás válogatott csapata Amszterdamban 3:0 (2:0) arányban legyőzte Belgium csapatát.

A magyar asztaliteniszsportról értesítette a román szövetséget, hogy az április 13-14-re kitűzött magyar bajnokságokat május hónapra halasztotta el azért, hogy azokon a most elfoglalt román játékosok is részt vehessenek és viszonyozhassák a magyar játékosok bucaresti vendéglátását.

Megtartják a wimbledoni teniszversenyeket. Az angol teniszsport szövetsége megváltoztatva előbbi határozatát és júliusban mégis megrendezi a wimbledoni tenisztornát, melyre a német és orosz játékosok kivül a világ valamennyi jelentősebb teniszsport szövetsége meghívót fog küldeni.

Az MLSZ-ben már megkezdődtek az előkészületek a május 2-i budapesti Magyarország-Horvátország labdarúgó mérkőzésre. A két szövetség úgy döntött, hogy a május 2-án Budapesten lejátszandó mérkőzést román játékos vezesse. Hogy ez ki legyen, azt a román szövetség, azaz a román JT fogja eldönteni, mivel legutóbb a román, illetve a jugoszláv szövetség is a magyar JT-re bízta, hogy kit küld ki Bucuresztibe, illetve Belgrádba a román-jugoszláv Duna Kupa mérkőzésre.

Henderson kutyája

London, április 9. Sir Neville Henderson, Nagybritannia volt berlini nagykövete és hazája egyik legnépszerűbb embere, most adta ki emlékiratait a háború előzményeiről, amelyek rekord példányszámúban keltek el. Amíg azonban Henderson köztisztviselő és közszereplő áll egész Angliában, addig maga az exnagykövet csak egyetlen lényhez vonzódik igazán, ez Hippy nevű ölebe.

Henderson és Hippy már Berlinben is elválaszthatatlan jóbarátok voltak. Valahányszor a nagykövet látogatást tett a német külügyminisztériumban a Wilhelmstrassén, Hippy az előszobában türelmesen várakozott, amíg gazdája végez az audienciával. Amikor szeptember elsején Henderson elhagyta Berlint a nagykövetség egész személyzetével együtt, természetesen Hippet sem hagyta az „ellen-ség” földjén.

De az angol hatóságok kénytelenek, még egy olyan nagy ur kutyájával szemben is, mint aminő Sir Neville Henderson. Az angol törvények értelmében Angliában külföldről jövő kutyának nem szabad partra lépnie, csak ha előbb hathavi karanténba kerül és azután megkapja a kikötői rendőrség engedélyét. Hippet is lefűtelték a kenti parton, amikor gazdájával együtt kiszállt a hajóról. Fél évig tartott, amíg a formalitásokat el tudták intézni és Hippy visszatért Henderson házába. Nem volt boldogabb ember a volt berlini nagykövetnél, amikor Hippyje végre megérkezett lakásába. A kutyának pécés tanúsítványa van, hogy „szabadon mozoghat Anglia területén”, de Hippy úgy látszik, nem igen akar élni az engedéllyel és ahelyett, hogy „szabadon mozogna Anglia területén”, egész nap gazdája lábainál hever az íróasztal alatt.

Babits Műfordításai, nagy alak, 387 lap, bibliofil kiadás, díszk. 396 lei, Tompa László: Hol vagy ember (Céh), fve 100 lei, Michelangelo versel, illusztr. bibliof. fve 119 lei, Ilyés Gyula: Rend a romokban, fve 99, kve 139 lei Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen jegyzéket.

A REUMA ÉS A REUMATIKUS BETEGSÉGEK

Dumas doktor vichyi szakorvos „A reuma és a reumatikus betegségek” című munkájában írja: Ha elakartuk érni a reuma által okozott betegség tüneteinek megszüntetését, akkor át kell alakítanunk a szervezetet a részét, amelyen ezek a reumatikus betegségeket fejlődnek, küzdünk kell a hajlamosság, az artrizmussal okozó húgysavas lerakódások ellen. Feltűnő az alátámasztására közzük az alábbi megfigyelést:

Megfigyelés 1) X... urhölgy, 45 éves, egy reggelon magához hívattott. Két napja nagyon erős fájdalmakat érez bal felső karjában. A fájdalom jellemzően azt mondja, hogy „madárszörny” formájú területen éri a fájdalmakat. A valóságban: spontán, nagyon erős fájdalmak, amelyek a legkisebb mozdulatra, vagy nyomásra fokozódnak; a fájdalom terület a hátrénc baloldalán kezdődik a lapocka területén folytatódva, az egész vállra és karra kiterjed. Főként a felső-kar alsó része különösen fájdalmas, az ízületekben semmi. Az ismerős annyira legyengült, hogy a beteg nem tud velem kezét adni... A fájdalmak türethetetlenek újul nem tud aludni. Antipyrin, analgin, fanacetin kezelés sem képes a fájdalmakat enyhíteni eredménytelen maradt 2 és fél gram aspirin.

forró téglák, sőt egy erős chloral, bromurel és morfiumból álló folyadék elírása is. Mindezek alig hoztak pár órai álmot. Tekintettel arra, hogy a betegnek, már hosszabb ideje, az artrizmussal tüneteinek mutatkoznak, azt tanácsoltam, hogy szedjen naponta 3 kánál Urodonal-t. A harmadik napon javulás mutatkozott. Az ötödik napon a beteg állapota kedvező, felkel és majdnem gyógyulnak éri magát. Nehány nap múlva ismét hívnak; a beteg kijár, folytatja foglalkozását, azonban panaszkodik, hogy a fájdalmak nem mutatnak el teljesen. Elrendeltem, hogy szedjen továbbra is Urodonal-t. X... urhölgyet 8 nap múlva láttam ismét, és teljesen helyre volt állva egészségre.

AZ URODONALT HOSSZU ESZTENDOK OTA DICSÉRIK a világ legnagyobb orvosai

AZ URODONAL KÉSZÍTMÉNY ELŐNYEI
1. Az URODONAL-t nem szokja meg a szervezet.
2. Az URODONAL kúra alkalmazásával nem kell különleges étrendet követnünk.
3. Hatás az év bármely szakában.

A társadalombiztosító intézet orvosi kara is rendel URODONAL-t.

Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

SZÍNHÁZ-FILM-MŰVÉSZET

Pozsonyi lakodalom

A páratlan méretű érdeklődés után félve a Pozsonyi lakodalom minden előadása zeufolt házat fog vonzani.

Az érdeklődés teljesen indokolt, hiszen a Pozsonyi lakodalom egyesíti magában az igazi nagyoperett minden kellékét. Érzelmességnek és humornak, történelmi levegőnek és mai aktualitásnak elragadó keveréke az operett meséje, amelyet híres librettistája, Szilágyi László mesteri kézzel dolgozott fel. Slágerait minden zenekar uton-utfélen játsza és a rádió is folyton közvetíti. Kiállításra pazar látványosság.

Nagyszabású, kiállításos operett a Pozsonyi lakodalom, díszletei és kosztümjei egész kis vagyónba kerültek. Táncai is szenzációs számba mennek. Mindezek tetejébe az új operettből szakadatlanul árad az igazi kellemes, nepszeri operetthangulat, amelyet az első pillanatban felelőre és a harmadik fejezés végéig fenntart.

Erőmer Manci a nagy toalettek egész sorában hódít a primadonna szerepben. Sándor Stefi a legkacagatóbb humorot hozza a kis bécsi mosogató szerepében. Kovács Kató az udvari órásmester leányának alakját eleveníti meg, amelyet mintha reaszabott volna a szerző. A prológust Bánya Éva adja elő. A férfiak sorában Gróf László a császárnő férjét alakítja, Ditrői Béla a gálás testőrhadnagyot, Csóka József az udvari órást, Fülöp Sándor és Szendrey Mihály két órásegédet, Réthely Ödön az Aranybárny portását, kívülük Borovszky Oszkár, Csengeri Aladár, Flóra Jenő, Szentés Ferenc is kitűnő szerepekhez jutottak.

Jövő kedden lesz a Solymosán- emlékünnepe

Alig terjedt el a híre, hogy a színház jövő keddre kitűzte nagy primadonnájának, Solymosán Magdának hónapok óta készülő emlékünnepe, máris tömegesen biztosítják helyeiket mindazok, akik ennek a kivételes tehetségű, zseniális színésznőnek játékában gyönyörködtek.

Az emlékest műsorán ünnepi beszédek, szavaltatok, dalok, alkalmi színdarab és Solymosán Magda szobrának leleplezése szerepel. Az est jövedelme új színészhelyiségek kiképzésének alapját fogja szolgálni.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szerda fél 9: Pozsonyi lakodalom. (Az utóbbi évek legnagyobbszabású, legszebb operettje. Eddig több mint 100 előadás! Teljesen új, ragyogó kiállításban. Rendező: Gróf László. Vezényel: Stefanidesz József. Főszereplők: Krémer Manci, Sándor Stefi, Kovács Kató, Bánya Éva, Czopán Flóra, Gróf László, Ditrői Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Borovszky Oszkár, Réthely Ödön, Szendrey Mihály, Csengeri Aladár, Szentés Ferenc, Flóra Jenő, stb. stb. A kiállítás Rajnai Sándor és Kudelász Károly műve. Premierbérlet 34. szám.)

Csütörtök: A Munca si Voie Buná színház előadásai.

Péntek fél 9: Pozsonyi lakodalom. (Rendes bérlet 34. szám.)

Szombat d. u. 4: Három a kislány. (Ifjúsági előadás kizárólag az iskolák részére.)

Szombat est 9: Pozsonyi lakodalom.

Vasárnap d. u. 3: Hazudik a muzsikaszó. (Stefanidesz Il) bucsufelépése. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Pozsonyi lakodalom.

Vasárnap este 9: Pozsonyi lakodalom.

Hétfő fél 9: Pozsonyi lakodalom.

Kedd fél 9: Solymosán Magda emlékest. (A szerepek visszatérnek — alkalmi zenés színjáték a teljes társulat fellépésével. — Dalok, versek Solymosán Magdáról. — Kemény János br, Krenner Miklós és Kádár Imre beszédel. — Solymosán Magda márványszobrának leleplezése. — Részletek Solymosán Magda kedvenc operettjeiből. — Bérletszűnetben. Az emlékünnepe tiszta jövedelme fiatal színészhelyiségek kiképzését szolgáló „Solymosán Magda alapítvány” céljára szolgál.)

A SELECT ÉS URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Egyszerre vetíti napjaink leghatalmasabb filmjét: A Notre Dame-i toronyőr. Victor Hugó örökösű regényének monumentális, minden képzeletet felülmúló filmváltozatát, főszerepben: Charles Laughton, a jelenkor legtekélyesebb jellemzője. Műsoron kívül FOX hirdó. Helyárak mindkét mozgóban: páholy Lei 40.—, zártszék Lei 36.— és Lei 26.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

Revük revüje. Káprázatos, színes revüfilm, Amerika legszebb filmstárjaival. Csodálatos kiállítás és rendezés. Gyönyörű zene, tánc és balett. szereplők: Zorina, Adolf Menjou, a Ritz csevterek. A film előt Paramount világhíradó.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

A francia filmgyártás remeke. Harry Baur életének csúcsteljesítménye a Molander kalózkapitány című film. Izgalmas, kalandok, hajszja az egész világon keresztül. Jobb mint a Tarras Boulyba. Partnere: Pierre Renoit és Dalio. Előtte a legújabb Metro hirdó. Számozott jegyelővétel.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Az öt barát. Izgalmas meséjű film. Főszerepekben: Vivianne Romance, Jean Gabin. II. A gangster orvos. Egy kételtű orvos rémtettél. Edward Robinson. III. Uj Paramount hirdó.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, kedden és szerdán: 3, 6 és 9 órakor nagy kettős műsor! Clujon utoljára: I. A csavargókirály. Az évad legnagyobb kalandor filmslágeré. Fősz.: Roland Colman, Frances Dee és Basil Rathbone. II. Lukrécia Borgia. Monumentális rendezésű történelmi dráma. Fősz.: Gabriel Gabrio és Edwige Feuillere. III. A legújabb Metro hirdó.

Következő műsorunk csütörtökön: Közkívánatra! I. Robin Hood. II. Botrány a turfon

APRÓ HIRJELESEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláshirdetések illúzióhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elveszett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csakis előrefizetés mellett közölünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portózzott leveleket továbbítunk

Szefer-tóra jó karban, antik értékkel jutányosan eladó. Érdeklődni a szigeti fiókkiadókiadóhivatalunkban.

Gyermek sportkocsi olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Uzletelhelyiség (fűszer és italmerés) 2 szobás lakással, elköltözés miatt, május 1-re kiadó. Érdeklődni Str. Masaryk 27. Délután 2-4 között.

Börkereskedőség, 13 évi gyakorlattal, nőtlen, 28 éves, készbörzszakmában bármilyen állást elvállal, utazónak is elmegy. Ajánlatokat: Uj Kelet fiókkiadóhivatala Sighet, Str. Caroli 13.

Stern Nándor sighet-i divatruházában üzletalkötözés folytán nagy kiárusítás, leszállított árakkal.

Enyűvek, bármicvah-mol rendezését olcsón vállalom. Megfelelő helyiséggel rendelkezem. Alkalmi portákai kuglereket, stb. tézta képzéses tanúnyosan eszközözn. Meghívásra helyben és vidéken házhöz megyek. Adierné

Finomkivitelű butorok. szék, háló, kombinált berendezések, rócaimé, fotetek a legmodernebb stílusban fűzők. Műasztalos, St. David 3.

Különbejárati butorozott szoba kiadó, fűdősobahasználattal. Str. Gojdu 2, apartament 8.

Keresek magánfeleket látogató jömegelelésű nőt (férfit) magas kereseti lehetőséggel. Skót, Str. Cipariu 5.

Orakonyvelést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cim a kiadóhivatalban.

Milyen rendszabályokkal őrzik Kelet vizi kapuját, a Szezei-csatornát?

A parton tákok, a levegőben repülőgépek, a vízen ágyus naszádó kísérik a „gyanus” semleges hajókat

Kairó, április 9. A világsajtóban sok szó esik Weygand tábornok titokzatos hadseregéről, amelynek számát és rendeltetési célját egyáltalán nem lehet megállapítani. A különböző kombinációk között azonban kevesen gondoltak a legkézenfekvőbb adottságra: a Weygand hadsereg az egyiptomi angol hadseregekkel egyetemben a Szezei-csatorna épségét és zavartalan forgalmát biztosítja.

Ebben a pillanatban a nyugati szövetségesek hadviselése szempontjából nincs még egy olyan sebezhető pont, mint ez a körülbelül 185 kilométer hosszú és alig 190 méter széles vízút.

A csatornán folyik Anglia felé a háborúhoz szükséges petróleummennyiség kétharmada, a kávé, a rizs, indiai és ausztráliai gyarmatok nyersanyagja, élelmiszere és nem utolsósorban az ottan küldött csapatok felvonulása. Ha a Szezei-csatornát valami módon Németország használatlaná tenné, — akár rövid időre is, — szinte kiszámíthatatlan csapást jelentene ez a nyugati hatalmak hadviselési tervére.

Éjjel-nappal őrt állnak az angol katonák...

Elképzelhető, hogy Port-Saidtól egészen Szezeig tehát a csatorna egész hosszában éjjel-nappal őrt állnak az angol katonák. Nagyon nehéz szolgálat ez s alkalmas volt megfigyelni az egész védekező rendszert. Tapasztalás az elővigyázatossági rendszabályokat, amelyeket az angol vezetés ezen az egyébként kihalt, forró és homokos területen életre hozott. A csatornát két oldalról fenyegetheti veszély. Egyik a légitámadás, a másik, — néhány elszánt ember merénylete. Eddig minden tükörképpel, hogy akár levegőből, akár szabotázs útján ilyen támadást intéztek volna az angol felül alatt az Európától és Ázsiától összezárt vízny ut ellen. Tulajdonképpen repülőgéptámadás, — legalább is egyszerű látogatás révén, — nem okozna különösebb kárt, vagy bajt magának a csatornának berendezésében. Annál veszélyesebb a szabotázs lehetősége. Az angol hadvezetés emberileg minden elképzelhető lyennemű terv ellen gettette az óvintézkedéseket. Például még arra az eshetőségre is felkészültek, hogy — mondjuk — valamely semleges állam csapatszállító hajót küld be a csatornába — és közben megüzeni a háborút Angliának. Persze ez csak fantázia. De amit mondom, még erre az eshetőségre is felkészültek. Az már magától értetődő, hogy minden hajót, amely a csatornán átmejj, jóval a belépése előtt tüzetesen átvizsgálják. Angol katonaság száll a fedélzetre és végigkísérik a hajót körülbelül egynapos útján. De azt már kevesen tudják, hogy a csatorna mentén futó országúton páncélos gépkocsik és tankok kísérik minden egyes hajót az esetleges támadása meghiúsítása miatt.

Elméletben feltehető, hogy egész korszakban, de elszánt csapat este megrohan valamely teherszállító gőzöst és a csatornában elsüllyeszti. Ha ez sikerülne, akkor a Szezei-csatornában a forgalom legalább két-három hónapra megakadna.

Egy szovjethajó visszafordul...

A Szezei-csatorna őrzésében a legizgalmasabb jelenet közvetlenül a finn-orosz békekötés előtt történt. Egy szovjetgőzös sulyosan megrakodva Port-Said felől átkelt a csatornán és amikor kiment a Vörös-tengerre, távirati utasítást kapott, hogy menjen vissza rendeltetési helyére. Elképzelhető, hogy az angol őrség mennyire gyanakodott erre a hajóra. Hadihajók kísérték a csatorna bejáratához. A hajót fegyveres angol katonaság szállta meg. A parancsnoki hidon revolveres angol tisztek álltak őrt, egészen addig, amíg a hajó át nem kelt a csatornán.

De ez még semmi. A parton tankok és páncélos gépkocsik kísérték a szovjethajót s valamennyi gépfegyver és ágyuscső állandóan a gőzökre volt irányítva.

A hajó fölött angol bombázógépek keringtek állandóan és valamennyi légharító ágyu-

nál permanenciában volt a legénység mindaddig, amíg a gyanus szovjet-hajó husz kilométernyi távolságra nem volt a csatorna bejáratától, — a Földközi-tengeren.

Természetesen, a legnagyobb katonai erők a csatorna két bejáratánál állnak. Ugy lát-szik, a brit hadvezetés elsősorban a tenger-től való megtámadástól tart. De e rövid utvonali mentén lépten-nyomon lehet látni légharítóágyu-állásokat, ugyszintén minden husz-

lépésre áll egy fegyveres őr. De az is valószínű, hogy a csatorna mentén több repülőállomás van, amelyek egységei éjjel-nappal megfigyelő keringéseket végeznek a csatornát környező homoksvatag fölött.

Az angol őrségen kívül, élő személy a part két oldalán tíz kilométernyi távolságon belül nem közelíthet e fétve őrzött víziúthoz. A nap legtöbbször melegen süt, az égen nincs egy párányi felhő se — s így bizony a szolgálat nagyon nehez. Nincs semmi, csak fehérészen izzó égbolt és a homok végtelen sárgasága. A legnehezebb feladat az itt elhelyezett tekintélyes számú katonaság friss vízzel való ellátása. S amíg az angol csapatok a csatornát figyelik, addig a Weygand-hadsereg néhány száz kilométerrel távolabb, Szíriában készen áll, hogy minden támadást a nyugati hatalmak eme útjére ellen kivédjen. Itt, Egyiptomban a közvéleménynek az a meggyőződése, hogy a Weygand-hadsereg egyelőre se nem támadó, sem nem védekező, hanem egy többszáz ezer főnyi őrtálló hadsereg! (K.O.)

KÖZGAZDASÁG

Hogyan rendezhetők kedvezményesen a nem jogerős bírságok

Bucuresti, április 9. Az új pénzügyi évről új törvényes intézkedés lépett életbe az adó- és illetékbírságok rendezésére. A kedvezményesen rendezhető kihágások azok, amelyek a következő törvényekben léteznek. 1. Egyenesadótörvény. 2. Illeték törvény. 3. Forgalmi adótörvény. 4. Látványossági adótörvény. 5. Gépkocsiadóról; 6. a szeszitalokról; 7. vámokról; 8. fogyasztási adókról és a saharinilletékekről szóló törvények. E törvények alapján megállapított bírságok a következőképpen rendezhetők, feltéve, hogy a befizetés 1940 június 30-ig megtörténik:

I. Az 1., 2., 3., 4., 5. és 8. pont alatt említett törvények esetén a tulajdonképpeni bírság a következő arányban fizetendő:

- a) 50 ezer lejig 2 százalék, b) 50—100 ezer lejig 3 százalék, c) 101—500 ezer lejig 5 százalék, d) 500 ezren felül egy millióig 8 százalék, e) egy millió felül 5 millióig 9 százalék, f) 10 millióig 10 százalék, g) 10 milliótól feljebb 15 százalék.

II. A 6., 7. és 9. fenti pont alatti törvények esetén (tehát: szesz törvény, vám- és saharintörvény) a fenti arányban megállapított összeg 10 százalékkal növelendő. A feltétel itt az, hogy a bírság ne legyen büntetőjogi jellegű.

Minden, az 1940 március 31-ig megállapított bírságra vonatkozik ez a kedvezmény, még akkor is, ha a jegyzőkönyv nincsen aprotóvalva. Egyébként fel kell terjeszteni minden jegyzőkönyvet jóváhagyás végett, amelyet március 31-ig beiktattak. Ha egy jegyzőkönyv csak bírságot állapít meg, de magát az adót, vagy illetéket

nem, úgy ez esetben is alkalmazandó a kedvezmény.

Nincsen helye a kedvezmény alkalmazásának, ha a bírsági jegyzőkönyv jogerős maradt. Ez alól kivételt csak az az eset képez, ha a fél megfellebbezte a jegyzőkönyvet, de sem 6, sem ügyvédje nem jelent meg a bíróság előtt. Ezen esetben azonban a kedvezményes bírságösszeg 25 százalékkal emelkedik.

Aki a kedvezménnyel élni akar, kérvényt tartozik beadni a pénzügyigazgatósághoz és ahhoz bizonyítványt kell csatolnia arról, hogy a kihágási ügy fellebbezési, vagy felfolyamodási stádiumban van. Ha az ügyet a fellebbezési bíróság akként döntötte el, hogy a bírságot részben leszállította, a kedvezményezett összeg kiszámítása az eredeti és nem a leszállított bírság alapján történik.

Aki 1939 február 1-től április 1-ig katonai szolgálaton volt, annak bármely bírsága a II. táblázat szerint (I. táblázat 10 százalékkal növelve) számítandó ki, de a végösszeg 50 százalékkal csökkentendő a 3 százalékos összeg. Például, ha 100 ezer lejés vámbírságról van szó, akkor abból 25 ezer lejt képez maga a vám, amely nem csökkenthető. Ezen felül a 75 ezer lejés bírság 3 százaléka fizetendő tehát 2250 lej, amihez a II. táblázat szerint 10 százaléka, tehát 225 lej járul. A fizetendő összeg tehát 27.475 lej.

Ugvanaz az eset katonai behívottnál így áll: vám 25.000 lej, a 3 százalékos összeg fele 1125 lej és chhez járul a II. táblázat szerinti tíz százalékos emelés, tehát 225 lej. Fizetendő összesen 26.350 lej.

Márciusban újabb rekordot ért el exportunk

Exporttermékeink hatvan százalékát Németország és Anglia vette át

Bucuresti, április 9. Amint azt több cikkben közöltük, exporttermékeink felvásárlására nagy verseny folyik a németek és angolok között és ezzel magyarázható, hogy a márciusi exportunk nagyobb volt, mint az utolsó évek bármelyik hónapjában, bár számos exportpiacunkra az export lehetetlenné vált a háború óta. Az exporttermékeink vásárlásában Németország és Anglia vezet, az előbbi kétszer annyit, az utóbbi majdnem háromszor annyit vásárol tőlünk, mint az előző években. A hivatalos statisztikák szerint az ez év márciusi havi exportunk (összehasonlít-

va az 1939. márciusiával) a következőképpen alakult, értékben:

	1940. márciusában (millió lejkben)	1939. márciusában
Németország	1.083,7	552,2
Anglia	957,4	356,0
Olaszország	271,4	306,5
Törökország	207,1	6,6
Cseh-Morva prot.	130,3	91,9
Szlovákia	39,9	
Palesztina	113,3	63,6
Egyiptom	103,2	70,6
Görögország	89,2	105,2
Marokkó	68,8	7,2
Magyarország	65,3	80,6
Svájc	61,4	33,8
Syria	59,9	46,1
Jugoszlávia	58,2	28,7
Malta	41,5	20,4
Bulgária	37,7	16,2
Dánia	32,3	39,6
Egyesült Államok (USA)	28,2	29,0
Franciaország	10,9	38,7
a többi államok	98,9	211,7
Összesen:	3.548,6	2.104,6

MUTÁRI LOCO S. R. L. RIMOCZI INTREPR. DE TRANSPORT CLUJ. BIROU VISAVIL. CU GARA. PIATA GARII 9. TEL. - 3369. MAGAZIE GARAJ SI LOCUINTA STR. GARII 9. TEL. - 3025. Költöztetését butorkocsival legolcsóbban Rimóczi száll. váll. végzi. Telefon: 33-69, 30-25

A statisztika szerint számos olyan állam, amely Romániával a háboru előtt élénk összeköttetésben állott, ez év márciusában tőlünk semmit sem vásárolt, amit főleg a tengeri szállítási zavarokkal magyaráznak. Ezek az államok: Belgium és Luxemburg, Lengyelország, Norvégia, Irak, Brazília, Argentina, India, Ausztrália, Portugália, Kanada, stb. Az ez év márciusi exportunk egyébként a múlt havinak majdnem másfélszeresét tette ki.

A cluji Kereskedelmi és Ipar-kamara céghivatalának felhívása a vállalati közgyűlésekkel kapcsolatban

Felhívjuk a kereskedelmi társaságok figyelmét a II. Károly király kereskedelmi törvénykönyv alábbi rendelkezéseire:

229. szakasz, 4. bekezdés. A közgyűlések határozatai 15 napon belül benyújtandók a céghivatalhoz a nyilvántartásban való kivonatolva bevezetés, valamint a Hivatalos Lapban való közlés céljából.

5. bekezdés. Ezek a határozatok nem hajtathatók végre a fenti alakítások megtétele előtt.

230. szakasz, 7. bekezdés. A végleges döntés, amellyel érvénytelenítik a közgyűlés határozatait, bevezetendő a cégjegyzékbe és közzendő a Hivatalos Lapban.

A cluji Kereskedelmi és Ipar-kamara előadásorozata az új adótörvények alkalmazásáról

A cluji Kereskedelmi és Ipar-kamara vezetősége elhatározta, hogy az új adótörvények alkalmazásával kapcsolatban előadásokat tartat, amelyeken adószakértők magyarázzák meg az új adótörvény mikénti alkalmazását. Az előadások este kilenc órakor vannak, a kamara disztermében, a következő programmal:

- Április 10-én este: 1. közvetett adók. 2. A nemzetvédelmi alapot illető közvetett adók. 3. Az illetéktörvény. 4. A forgalmi és luxusadók. 5. A fogyasztási adók. Egyidejűleg közli a Kereskedelmi és Ipar-kamara vezetősége, hogy a gyógyszerészek légvédelmi tanfolyama csütörtökön kezdődik meg.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAARFOLYAMAI:

	107% felárral:	
Dollár	211.66—216.95	
font	851.80—873.13	
palesztinai font	852.84—874.16	
egyiptomi font	873.54—895.38	
holland forint	112.40—115.20	
svájci frank	47.51—48.75	
belgas	36.01—36.95	
	38% felárral:	
font	567.87—582.08	
holland forint	74.93—76.80	
svájci frank	31.67—32.50	
belgas	24.01—24.63	
francia frank	3.24—3.31	
márka	49—50	
olasz lira	7.17—8.25—9.50	
pengő	26.50—27	
csehszlovákia	4.68—4.77	
szlovákkorona	4.68—4.77	
török lira	92.—	
dinár	2.898—3.05	

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

	(70%-os kvóták)	
Angol font	973.50	
palesztinai font	974.50	
egyiptomi font	997.80	
dollár	241.90	
francia frank	5.50	
svájci frank	54.25	
belgas	41.20	
svéd korona	54.80	
holland forint	128.45	
norvég korona	53	
török lira	199	
angol font, 40%-os kvóta	1022	
angol font, 20%-os kvóta	1078	
	A B) lista kompenzációs árfolyamai:	
font, angliai árukra	1230	
font, angol gyarmatok áruira	1350	

En szálló daja BUDAPESTEN CONTINENTAL SZALLO SZOM MINDEN ÁRKATEGORIÁBAN ÉTTEREM-GARANCE

UJ KELET Legújabb hírek

Franciaország és Anglia megtették az intézkedéseket — mondotta Reynaud

(ötödik oldali cikkünk folytatása)

rancsnokságnak nem áll szándékában Anglia elleni hadműveleti bázisként felhasználni a német csapatok által elfoglalt helységeket mindaddig, amíg Németország egyéb intézkedésekkel ellensúlyozni tudja Anglia és Franciaország akcióját. A német hadműveletek egyetlen célt követnek: biztosítsák Skandináviát norvég támaszpontoknak az angol-francia erők által szándékolt elfoglalásával szemben. A birodalmi kormány ugyanakkor megvan győződve arról, hogy eljárása Norvégia érdekét is szolgálja. Ez a Németország védelmére által nyújtott biztosíték az egyetlen lehetséges garanciát képezi a skandináv népek számára azzal az eshetőséggel szemben, hogy országuk ne váljanak e háborúban hadszíntérre, vagy éppen ne sodródjanak a legszörnyűbb harcokba. A német kormány reméli, hogy a norvég királyi kormány, valamint a norvég nép megérti ezeket az intézkedéseket és egyáltalán nem fog velük szem-

ben ellenállást tanúsítani. A német haderők bármely ellenállást meg fognak semmisíteni, minden rendelkezésre álló eszközzel és ezek csak felesleges mészárláshoz vezethetnek. Ezért azt kéri a norvég királyi kormánytól, tegye meg az összes lehetséges intézkedéseket annak lehetővé tételére, hogy a német csapatok nehézségek nélkül nyomulhassanak előre.

A jó kapcsolatok jegyében A jó kapcsolatok jegyében, amelyek Norvégia és Németország között mindig is fennállottak, a német kormány kijelenti a norvég kormány előtt, hogy Németországnak nem áll szándékában intézkedéseivel érinteni a norvég királyság területi épségét, vagy politikai függetlenségét, sem most, sem a jövőben.

Szóról szóra azonos szövegű memorandumot nyújtott át a német követ az éjszaka folyamán a dán kormánynak is.

Rooseveltet hajnalban felköltötték

Washington, április 9. (Rador.) Hajnali 4 órakor Roosevelt felébresztették álmából és közölték vele az európai eseményekről érkezőt legújabb híreket. Azonnali intézkedés történt arról, hogy az elnök a lehető leg-rövidebb időn belül különvonaton Washingtonba utazzék.

Washington, április 9. (Rador.) Norvégia washingtoni követe közvetlenül éjjeli után

Reynaud és Daladier Londonba utaztak

Párizs, április 9. (Rador.) Paul Reynaud francia miniszterelnök, aki az egész éjszaka folyamán tájékoztatta magát az eseményekről, kedden reggel hét órára magához hívatta Daladier hadügyminisztert, Campinchi és Laurent Einac tengerészeti és légügyi minisztereket, továbbá Gamelin tábornokot, a szövetséges hadsereg főparancsnokát, Vuillemin tábornokot, a francia légihaderő és Darlan tengernagyot, a francia haditengerészet főparancsnokát, akikkel hosszas megbeszélést folytatott. Ezután a miniszterek az

Elysée-be hajtottak, ahol Lebrun köztársasági elnök részvételével összeült a haditanács.

Párizs, április 9. (Rador.) Kedden reggel 9 óra 30 perckor összeült a francia háborús kabinet, majd 10 órakor minisztertanácsot tartottak. Mindkét tanácskozás a legutóbbi katonai események meg tárgyalása szerepel.

Párizs, április 9. (Rador.) Reynaud és Daladier ma délben Londonba utaztak és nem vehettek részt a szenátus délutáni ülésén.

Azonnali és teljes segítség Norvégiának

London, április 9. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti, hogy kedden reggel félkilenckor az angol kormány minisztertanácsra ült össze. Délután 11 órakor a minisztertanács ülése közben a Foreign Office-ra érkezett Norvégia londoni követe is.

London, április 9. (Rador.) A nemzetközi helyzetről szóló hírek következtében az angol kormány tagjai kora reggel megjelentek a Downing Streeten. A minisztertanács befejezése előtt Churchill, az admirális első lordja, távozott a minisztertanácsról és a tengerügyi hivatalba sietett. Ironside tábornok és Dudley Pound tengernagy, akik ugyancsak jelen voltak a Downing Streeten, szintén eltávoztak a minisztertanács befejezése előtt. Rajtuk kívül résztvettek még Newall légügyi tábornok, valamint Ismay tábornok, a birodalmi védelmi bizottság titkára. A minisztertanács után lord Halifax, valamint Buttler és Cadogan megbeszélést folytattak Neville Chamberlainnal, majd a külügyminisztériumba siettek.

LONDON, április 9. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti, hogy a francia és az angol kormányok biztosították a norvég kormányt arról, hogy azonnali teljes segítséget nyújtanak Norvégiának.

Párizs, április 9. (Rador.) Paul Reynaud miniszterelnök délelőtt 11 órakor fogadta Bachke párizsi norvég követet, aki előtt a következő nyilatkozatot tette:

1. A német kormány nyilatkozatában azt

hogy elhatározta, hogy védelmébe veszi Dániát és Norvégiát, válaszképpen az aknákat elhelyezésére a norvég felségvizeken. Ez a német nyilatkozat senkit sem fog meglepésztetni. A több norvég kikötőben való szimultán partraszállás már hosszabb idő óta ki kellett legyen tervezve. Nem csoda, ha a norvég kormány elhatározta, hogy ellenáll a német támadás eme legújabb megnyilatkozásának. Az angol-francia kormányok azonnal biztosították a norvég kormányt, hogy teljes támogatásukat nyújtják Norvégiának és megtették a megfelelő tengerészeti és katonai intézkedéseket.

Már korábban határozták el Norvégia megszállását

Párizs, április 9. (Rador.) A Reuter jelenti: illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy a német csapatok állítólag, amelyet angol hadihajók megtorpedóztak, olyan pozícióban volt, amely teljesen kizárja a feltevést, mintha Norvégia előzönlést a német kormány az akna helyezésére való válaszképpen határozta volna el. A német hajókra csapatokkal a fedélzetén el kellett hagynia Németországot még akkor, midőn a birodalmi hatóságoknak nem lehetett tudomásuk a norvég felségvizek aláaknázásáról.

Egész Dánia a németek kezén van

Amszterdam, április 9. (Rador.) A Reuter távirati iroda jelenti, hogy megnevesített magánhírek hírek szerint kedd reggel óta egész Dánia a németek kezén van.

Amszterdam, április 9. (Rador.) A Reuter jelenti, hogy teljes lehetetlenség részletes értesüléseket szerezni arról, hogy a németek valóban elfoglalták-e Dánia egész területét. A Reuter hozzáfeszti, hogy körülbelül három évvel ezelőtt a német vezérkar tervet dolgozott ki Dánia elfoglalására.

Berlin, április 9. (Rador.) A német hadsereg főparancsnokság a következő rendkívüli jelentést tette közzé:

„Kedden reggel német gépesített csapatok és páncélos erők Flensburgnál és Tondern-nél átlépték a német-dán határt, északfelé haladva előre. A német csapatok hajnalban Mittelefahrral a kis Beltben partra szálltak és hatalmukba vették Beltet. A német haderők behatoltak a nagy Beltbe is, csapatokat téve partra Korsörban és Nyborgban. Warnemündéből jövet egy német osztag és egy páncélos vonat vette útját észak felé. Ugyanakkor elfoglalták a Zeeland sziget déli részén lévő Berdingborg hidat. Hajnalban a német csapatok partra szálltak Kopenhágában és elfoglalták a fellegvárat, valamint a rádióadókat. Reggel nyolc óra óta az egész város a németek kezén van.”

Berlin, április 9. (Rador.) Kopenhágai jelentés szerint a város teljesen nyugodt. A dán hatóságok kijelentették, hogy a legnagyobb lojalitást fogják tanúsítani. A dán rádióállomás szokott műsorát továbbítja, a kopenhágai lapok megjelennek, a város külseje nem változott. A német csapatokat bizonyos meghatározott helyeken összpontosítják. Jütland félsziget elfoglalása is zavartalanul ment végbe.

London, április 9. (Rador.) Dánia teljesen a németek kezében van. Német csapatok elfoglalták az összes fontosabb városokat és stratégiai pontokat.

A dán király felhívása

London, április 9. (Rador.) A kopenhágai rádióállomás egy Keresztély király és Stauning miniszterelnök által aláírt felhívást továbbított, amely többek között a következőket mondja: „A Dániában levő német csapatok felvették az érintkezést a dán véderővel. A lakosság kötelessége, hogy semmilyen ellenállást ne tanúsítson a német csapatokkal szemben.

Izlandot és Grönlandot is meg akarják szállni

Amszterdam, április 9. (Rador.) A Reuter jelenti: A dán király az Amelienborg palotából proklamációt adott ki, tiltkozva Dánia megszállása ellen és felhívta a lakosságot, hogy őrizze meg nyugalmát. Politikai körök szerint a németek Dánia megszállásával kapcsolatosan hatalmukba akarják venni Izlandot, továbbá Grönlandot is. A németek re-

London nem hiszi a norvég kikötők elfoglalását

London, április 9. (Rador.) A Reuter diplomáciai szerkesztője közli: Londonban semmilyen hírt nem adnak a németek azon állításainak, mintha Narviktól Kristiansundig több norvég kikötőt vettek volna birtokukba. Ezeket a híreket a német propaganda terjeszti.

A svéd kikötőket aláaknázták a németek

London, április 9. (Rador.) A német rádióállomások közlik a hajósokkal, hogy valamilyen nyí jelentősebb svéd kikötőt, valamint a Skagerraki kikötőket aláaknázták a németek.

London, április 9. (Rador.) London és a skandináv államok között az összes távbeszélő kapcsolatok megszakadtak. Ismeretes, hogy ezek a vonalak Dánián húzódnak keresztül.

Svédország is mozgósított?

Newyork, április 9. (Rador.) A svéd rádióállomások jelenti, hogy Svédország állítólag elrendelte az általános mozgósítást.

amélik, hogy eképpen légi és tengeri bázist teremthetnek és fenntarthatják a tengeri kapcsolataikat Amerikával.

Hollandia felkészül

Amszterdam, április 9. (Rador.) Havas: Holland kormánykörök szerint Németország a skandináv államokban kivételesen súlyos helyzetet teremtett. Hollandia vezetői új védelmi intézkedések fogantatását talgatják és hangsúlyozzák, hogy Hollandia minden eszközzel védekezni fog, bármely irányból jövő támadással szemben.

Meghalt Verdier kardinális

PARIZS, április 9. Verdier kardinális, Párizs érseke, kedden reggel elhunyt. Verdier kardinális halála igen nagy vesztesége a kultúremberiségnek, amelynek bátor és határozott szellemű harcosa volt. Szavát felemelte minden elnyomás ellen, részt vett a meggyőződésükért és hitükért üldözöttséget szenvedők védelmére indított összes akciókban és a zsidóságnak is igen megértő és melegszerű barátja volt. Halála egész Franciaországban mély részvételt váltott ki.

Súlyos károkat okozott a kedvezőtlen időjárás

BUKURESTI, április 9. (Rador.) Az országban tomboló viharok kedvezőtlen befolyást gyakoroltak a vetésekre. Miután a földet még hó borítja, nem lehetett megállapítani, hogy a kedvezőtlen időjárás milyen károkat okozott, de valószínűleg a legtöbbet a repce-, zab-vetések szenvedtek. A rügyező fák is igen megsínylik a fagyot.

Elkobozták a Termonde uszályhajó r-kormányát

BUKURESTI, április 9. A giurgiui vámhatóságok elkobozták a kikötőben horgonyzó Termonde uszályhajó kormányát, mert a szóban forgó árúk nem feleltek meg a sulinai illetékes hatóságok előtt tett bejelentésnek. A hatóságok a dunai szabályzat 23. szakasza alapján a román vámtervezvényeknek megfelelően jártak el.

Felmentették a volt itélőtáblai elnököt a súlyos vád alól. Galațiából jelentik: Az itélőtábla most hirdette ítéletet Alexandru Liciu, volt bucaresti itélőtáblai elnök ügyében, akit tudvalevően a romani törvényszék 8 havi elzárásra ítelt egyik szolgájának halálos végű bántalmazásának vádjával. Az itélőtábla Alexandru Liciu egyhangulag felmentette minden vád alól.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 18-60.

Taxa postală plătită în numele
No. 30523/19

10. Törvény a
Hávo
Évre
Földr.
Félév.
Hírde
"Uj
bónát
ja.
1
Törvén

Londoni
és fiolla
ellensu

N
h
h

A legái

Párizs, ápr
után hetedik
donban a leg
tanács. Angli
Churchill, St
sir Newall,
tábornok, Fra
ladiér, Corbin
tábornok képe
vizsgálta a N
dásával előáll
képviselői meg
nyeket és tel
a különböző
sekről, amely

Öt

London,
tengeri m
partoktól a
repülőflottái,
tengeri csata
dél-északi
600 szövetsége
A tengeri csat
hajót elsüllyezt
Gneisenau cirk
melletti fjord
híradás szerin
cokba és a haj
dött. Az ang
azt a hirt, ho
volna. Egyet a
rongáltak, de
A norvég p

Az els

London, ápr
geri csatáról
mány a követ
Szerdán haj
boló megtáma
erőket, amely
tűztek. A
lyedt, a Hardy
visszavonultak
ma egyelőre n
névét mihelyst
rágra hozzák.
Az ellenfél
retések végleg
de stockholmi

Két ci

Berlin, ápr
hadiszállás köz
zet változatlan
Április 9-én
és az aviatika